

ድምጺ ቀምስና ካቶሊክ ኤርትራውያን አብ ቶሮንቶ
 1277 St. Clair Ave West- Toronto, On, M6E 1B8
 ቴሌፎን 416-653-2847
 2ይ ዓመት ቁ. 4
 መስከረም Sept 2011
 \$ 1.00
birhantoronto@gmail.com

ርሑስ በዓል ቅዱስ ዮሐንስን ሓዲሽ ዓመትን ይግበረልና !!!

**ቃል ካህን፣
 ርሑስ ሓዲስ ዓመት**

ዝተፈቶኹም አንበብቲ መጽሔት **በርሃን ቶሮንቶ**

ታሪኽ ዝመልአ ዓመት ምሕረት 2003 ኣፈጸሙ ናብ 2004 ዓመት ዮሐንስ ዜሳግረና ዘሎ ኣምላኽ ይመስገን። ዓመት ተፈጸሙ ናብ ሓዲስ ዓመት ክንሳገር እንክሎና፣ ቀዳማይ ሓሳብ ናብቲ ብጊዜ ከይተወሰነ ንጊዜ ዚውስን ኣምላኽ ኪዓርግ ኣለዎ፣ ንሱ እቲ ዝነበረን ዘሎን ንዘልዓለም ዚነብርን ኢዩ፣ ሽሙ “ያሕወ” ማለት “ንዘልዓለም ህልው!” ኢዩ። ብሕይወት እንንቀሳቀስ ዘበልና ድማ “ብኣኡ ኢና እንነብርን እንዋሳወስን፣ ብእኡ ኸኣ ኢና ዘሎና” (ግ.ሓ. 17፣28) ክንብል ይግብኣና።

በዚ ምኽንያት ኣብ መጨረሻታ መዓልቲ ዓመት (5/6 ጳጉሜን) ቤተክርስቲያን ካብ ግብረ ሓዋርያት 17፣30-34 “ኣምላኽ ነቲ ዘመን ድንቀርና ሸለል ብምግል ኣሕሊፉዎ ኢዩ፣ ሕጂ ግና ኣብ ዙሉ ዓለም ንብዘሎ ሰብ ኪንስሑ ኣዚዙ ኣሎ። በቲ ንሱ ዝሸጥ ሰብኣይ ገይሩ ንዓለም ብጽድቂ ዚፈርደላ መዓልቲ ወሲኑ ኣሎ።” ክነንብብ ተቐርበልና፤ ኣብ ዝሓለፈ ዓመት ብፍላጥ ይኹን ብዘይ ምፍላጥ ዝገበርናዮ በደል ዙሉ “ዘመን ድንቀርና” ኪቈጽረልና እናለመና፣ ሕጂ ብወገና ኣብ ንስሓ ክንኣቱ ልቦና ኪህበና እዋ እንጅምሮ ዘሎና ዓመት፣ ዓመት ምሕረት፣ ዓመት ጸጋ፣ ዓመት በረኽት ኪገብረልና ንለምና። መዓልቲ ኣኸለ፣ ክርስቶስ ኪፈርደና ኣብ ቅድምኡ ምስ ኣቐረበና፣ ሳላቲ ንሱ ዝለገሰልናን ኣብ ጥምቀትና ዝወነናዮን ጽድቂ፣ ብቈላሕታ ፍቕርን ምሕረትን ኪቀርብና ንለምና።

ብ2 ጳጉሜን ቲቶ ረድእ ስለእንዝክር፣ ሎም ዘመን ቅ. ጳውሎስ ንቲቶ ዝጸሓፈሉ መልእኽቲ ክነጽንዕ፣ ብዛዕባኡ ኣብ ገጽ 2 ገለጻ ቀረቡ ኣሎኹ።

ትሕዝቶ		CONTENTS	
• ቃል ካህን፣ ርሑስ በዓል!	1	• Happy New Year	3
• መልእኽቲ ናብ ቲቶ	2	• Eritrean in Libyan Conflict	6
• መጽሓፍ ቅዱስን ርድኢትናን	4	• A new Academic Year	14
• ብዛዕባ ሕማም ምንፍርፋር	7	• Youth at St. Francis Table	13
• ኣውራጃዊ ምርጫ ኣንታርዮ	5	• Word Search	18
• ታሪኽ ቅድስቲ ጆሰፊን በኪታ	16	• Chaplaincy Planner 2011-2012	19
• ታሪኽ ቅ. ያዕቆብ ዩስጢኖስ	8	• Cardinal Ambrozic	17
• ዓምዲ ዜናታት	10		
• መደባት ቤተክርስቲያንና	20		
• ንዘልዓለምዮ ምሕረትካ	11		
• ምርቓ ንሓዲስ ዓመት	16		

መልእክቲ ጳውሎስ ናብ ቲቶ

(ብኣባ ቪቶርዮ ቦርያ)

ቲቶ መን ኢዩ?

ኣብ ሓዲስ ኪዳን፣ ረድኦ ቲቶ ዚበሃል ሓደ ካብቶም ብቀረባ “መተዓደይቲ” ቅ. ጳውሎስ፣ ማለት ካብቶም ምስኪ ዚገሹን ዝለእኹዎን ዝነበረ ኢዩ። ቅ. ጳውሎስ ኣብ መልእክትታቲ 13 ጊዜ ብስሙ ኪጠቕሶ እንክሎ ኣብ ግብረ ሓዋርያት ግና ሓንሳእ እኳ ከይተዝከረ ይሓልፍ።

ካብ ኣረምነት ናብ ክርስትና እኳ እንተኣተወ፣ ከም ልማድ ኣይሁዳውያን ኣቐዲሙ ኪግዘር ኣይገደድዎን (ገላ 2፥ 1-3)። ምስ ቦርናባስን ጳውሎስን ናብ ጉባኤ ኢየሩሳሌም ከም ተወካሊ እቶም ካብ ኣረማውነት ናብ ክርስትና ዝኣተዉ ከይኮ ተካፈለ። ቅዱስ ጳውሎስ “ኃወይ” (2 ቆሮ 2፥13) “ንዓይ ብጸየይን ኣባኻትኩምውን መመተዓይተይን” ኢሉ ይምስክረሉ። ስለዝኣመና ናብ ማኅበር መቀዶንያ ፣ ጸኒሑ ከኣ ንኣካይያ (2 ቆሮ 7፥ 5-8፥24፣ 12፥18) ይልእኮ። ናብ ድልማጥያስ (ሎሚኦልቦንያን ቦዝንያን ዚበሃላ ሃገራት) እውን ሰቢኹ (2 ጢሞ 4፥10 ርኣ)። ካብ ኩሉ ግና ቅ. ጳውሎስ ኣብ ልዕሊ ቲቶ ዝነበሮ እምነት ዚግለጽ ኣብ ደሴት ቕረጥስ ንዝነበሩ ማኅበር ክርስትያን ኬመሓዳድርን ሽማግሌታት ኪሸመሎምን ሓላፍነት ሂቡ ኣብኡ ሓዲጉዎ ምኻዱ ኢዩ (ቲቶስ 1፥ 4-5)።

ትሕዝቶ ናይዛ መልእክቲ እዚኣ፣

ቲቶስ ኣብ ቕረጥስ ንዝነበራ ማኅበራት መደብ ኬትሕዘንን ሓለፍቲ ሽማግሌታት ኪሸመለን ሕድሪ ተዋሂቡዎ ስለዝነበረ፣ ጳውሎስ ኪሕግዞ ኢሉ ኣብዛ መልእክቲ ጠባያት ብቐፅ ኣመሓዳሪ መንቅብ ዘይብሉ፣ ሰብኣይ ሓንቲ ሰብይቲ፣ ዘይሕመይ፣ ኣመንቲ ውላድ ዘለዉዎ ... እናበለ ይዘርዘረሉ። ምስ ዘይበቐፅ ጠባያት ድማ እናነጻጸረ፣ “ዘይእዞዛት፣ ተዛረብቲ፣ ሃተውተው ዚብሉ፣ ወዘተ.” ነዚኣቶም ኣፎም ኬትሕዞምን ካብኣቶም ኪርሕቕን የጠንቅቆ። ክንድቲ ንጠባይ “ኤጲስቆጶስ” (ትርጉሙ ብላዕሊ ከይኮ ዝከታተል፣ ማለት ሓላፊ ወይ ተቈጻጸሪ) ዘርዘሩ ዜመልክተሉ፣ ክንድኡ ኣበርቲዑ ንሽግራ ተበለጸትን ሓሰውቲ መምህራንን ዘርዘሩ ይወቅስን ይኮንን፣ “ፍንፋናት” ኢሉ ድማ ዘረባኡ ብዛዕባኡም ይድምድም።

ኣብ ርኣሲኡ፣ ቤተክርስቲያን ቕረጥስ ኣብ ድልዱል መሠረት ምእንቲ ክትሕነጽ፣ “ምስቲ ቅኑዕ ትምህርቲ ዚሰማማዕ (ትምህርቲ) ምሃር” (2፥1) “ብምሉእ ሥልጣን ምዓድን ገሥጽን፤ ሓደ እኳ ከይንዕቐኻ! (2፥15)፤ “በዚ ኣጸቢቕኻ ክተረድኡም እደሊ ኣሎኹ። እዚ ጸቡቕን ንሱብ ዚጠቅምን ኢዩ” (3፥8)፤ እቲ ትምህርቲ እግዚአብሔር መድኃኒና ኣብ ኩሉ ቅቡል ምእንቲ ኪኸውን . . . ምዓዶም።” (2፥10፤ 2፥14፤ 3፥2፤ 3፥10 ርኣ) እናበለ፣ ቀንዲ ሥራሕ መራሕ ንኣባላት ማኅበሩ ሓቀኛ ትምህርቲ ምምሃር ምጅኑ፣ ጳውሎስ ደጋጊሙ የዘክሮ። ብዛዕባ ምምሃር ዚጥቀመሎም ዓንቀጾት “መሃር፣ ኣረድእ፣ ምዓድ፣ ገስጽ፣ ኣሰምዕ፣ ወዘተ.) እንተስተብሃልና፣ ንሳ ነፍሳት ብሱልን ቅኑዕን ትምህርቲ ኬሕልፍ ክሳብ ክንደይ ሓላፍነት ከምዘለዎ የረድኣና።

ሰብ ሓላፍነት ንሕዝቢ ከከም ዕድሜኡምን ጾታኡምን ከካታቶምን ኪንሲዮም ከምዘለዎ እምበር ከም ግላዊ መንነት ዘይብሎም ብሓፊሻዊ መንገዲ ንከሎም ብሓደ ኣቀራርባ ኪቀርቦም ከምዘይክእል ይገልጽ። ናይ ኢየሱስ ክርስቶስ ኣብነት ድማ የምጽኣሉ፣ “ኢየሱስ ክርስቶስ ካብ ዓመጻ ዘበለ ሓራ ምእንቲ ኪውጽኣና፣ ንሰናይ ተግባር ዚቐንኡን ገንዘቡ ዚኹኑዎን ሕዝቢ ምእንቲ ኬንጽሕ፣ ገዛእ ርኣሱ በጃና ኣሕለፈ።” (2፥14)

እዚኣ መልእክቲ እዚኣን ኣተን ናብ ጢሞቴዎስን (2) ፣ ናብ ሰብ ኤፊሶንን፣ ናብ ሰብ ተሳሎንቄን (2ይቲ) ናብ ቆላይስዬስን ዝተላእካ መልእክትታትን ትሕዝቶኤን ብዛዕባ “ጉስነት ነፍሳት” ኢዩ። ጳውሎስ ለኣኹ መልእክቲ መለኮታዊ ምክንያት ስለዘየጉድለሉ፣ ጽሑፋቱ ወትሩ ትምህርቲ ዝሓዘ ኢዩ። እዛ ንዛረባላ ዘሎና መልእክቲ ናብ ቲቶስ ድማ ብፍላይ ነዚ 3 ትምህርቲ ተመሓላልፍ፤

- (1) ሓዋርያ መን ኢዩ? “ኑቲ ናብ ቅድስና ዜብጽሕ ፍልጠት ሓቂ ኪሰብኻ ዝተጸወደ፤ ... እቲ መድኃኒና ዝኾነ ኣምላኽና ንዓይ ኅድሪ ዝሃበኒ ሰብከት ገይሩ ዝገለጸ ኢዩ።” (1፥1.3)። ሓዋርያ ንዝተቐበሎ ኅድሪ (ናብ ቅድስና ዜብጽሕ መልእክቲ) ብተኣማምነት ኬመሓላልፍ ዝለእኽ ኢዩ።

(ናብ ገጽ 17 ይቅጽል)

ንንጹሓት ኩሉ ንጹሕ ኢዩ፣ ንርኹሳትን ንዘይኣምኑን ግና ንጹሕ ነገር የልቦን (ቲቶ 1፥15)

መደባት ቍምስና
ቅዳሴ ሰንበት፣
ግዕዝ/ትግርኛ፣ 12፡00ቀትሪ
ግዕዝ/እንግሊዘኛ (ሓንሳብ ኣብ ወርኒ)
ሚሥጢረ ኑዛዜ
ቀዳም 5፡30—6፡30 ድ. ቀ.
ሚሥጢረ ጥምቀት
ቀዳመይቲ ቀዳም ወርሒ
ቅድሚ ሓደ ወርሒ ምኅባር የድሊ
መስናደዊ ትምህርቲ ኣብ 3ይቲ ዓርቢ ናይ ወርሒ።
ሚሥጢረ ተኸለል
ቅድሚ ሓደ ዓመት ምኅባር የድሊ።
ፍሉይ ትምህርቲ ምውሳድ ግድን ኢዩ።

ምዝገባ ኣባልነት ኣብ ቍምስና
ምእመናን ናይ መርዓ፣ ክርስትና ወይ ዝኾነ ካልእ ኣገልግሎት ምስ ዝደልዩ ኣብ ቍምስና ተመዝጊቦም ኪጸንኩ ኣለዎም። ናይ ምዝገባ ቅጥዕታት ካብ ቆሞስ ወይ ካብሽማግሌታት ቤተክርስቲያን ክርከብ ይከኣል።

ካልእ መደባት
ልምምድ መዛመር
ሰንበት 10.30 ቅ.ቀትሪ
ትምህርቲ ቋንቋ ትግርኛ
ቀዳም 3.00 - 5.30 ድ.ቀ
ትምህርቲ ቅ.መጽሓፍ
ቀዳም 6፡30 ድ. ቀትሪ
ኣገልገቲ ቤ/ክርስቲያን

ቆሞስ፣
ኣባ ቪቶርዮ፣ማኅ. ካፑቺን

ሽማግሌታት
ኣቶ ኃይለሥላሴ ክፍለ ወ/ሮ ሓዳስ ኃይለሚካኤል
ኣቶ ከሠተ ድራር
ኣቶ ቢንያም የማነ
ኣቶ ጌቱ ኃይለማርያም
ኣቶ ግንቦት ተስፋሚካኤል ወ/ት ሰምሃር ፍስሓ

ንኡስ ኮሚቴታት

ሀ. ሥርዓተ ኣምልኽ ኣገልገልቲ መንበረ ታቦት ያራዳውያን መዘምራን ዘመናዊ መዘምራን ለ. መንፈሳዊ ምንቅስቃስ ትም.ቲ ክርስቶስ ንሕጻናት ትምህርቲ መጽሓፍ ቅዱስ ትምህርቲ ቋንቋ ትግርኛ ማኅበር ሕጻናት ማኅበር መንእሴያት (ሀ) ማኅበር መንእሴያት (ለ) መንፈሳውያን ማኅበራት

ሐ. አገልግሎት ርክባት
 ማኅበራዊ ጉዳያት
 ሰላምን ፍትሕን ዕርቅን
 መንፈሳዊ ጉዳይ
 መ. ቀጣጣዊ ጉዳያት
 መዝገባት ንብረት
 ቤተክርስቲያን

Ministries and Ministers :

Chaplain: Abba Vittorio

Pastoral Council:

Hailesellassie Kifle, chair

Haddas Hailemichael

Kesete Derar

Ghenbot Teklemichael-

Biniam Yemane

Getu Hailemariam

Semhar Fesseha

Ministries:

Liturgy:

Deacons and Altar Servers

Choirs (Chants, Adults,

Children)

Religious Education:

Religious Education

Bible Studies

Language Studies

Children Group

Youth Group (1)

Youth Group (2)

Religious Association

Various Ministries

Communications

Social Relationships

Justice and Peace

Pastoral Care (Sick, distant,

Sacramental Preparation)

Financial Affairs

ብርሃን ቶርንቶ
 ብኃልዮት አገልግሎት
 ርክባት ካቶሊካዊት
 ቤተክርስቲያን ኪዳነ
 ምሕረት ቶርንቶ
 ተዳልዮ፣ አብ ሠለስተ
 ወርኒ ዚወጽእ
 መጽሔት ኢዩ።
 አዳለውቲ፣
 አባ ቪቶርዮ ቦርዮ
 አሮን ገብረሐይወት
 ዓንደማርያም ተስፋይ
 ዘርኣይ ተኸለማርያም

Editorial board:

Aba Vittorio Boria

Aaron Ghebrehiwet

Andemariam Tesfay

Zereay Teklemariam

2004 THE YEAR OF ST. JOHN,
 HAPPY NEW YEAR

(by Br. Vittorio Boria, ofm cap.)

Christians following the Geez Calendar (Eritreans and Ethiopians) will celebrate their New Year Day on Monday, Sept. 12, 2012 under the patronage of St. John the Baptist. They will start the *Year of Mercy* 2004. While in Eritrea this is mainly a religious holiday, in Ethiopia it is a civil celebration as well.

Question: Why a different calendar?

Answer: Well, first of all the Geez Calendar is not the only alternative to the Gregorian one. In Europe up until 1923 many nations had their own calendar, and in official documents they had to put both the local and the Gregorian dates. Calendars have a deeply religious goal: for Christianity, for example, the calendar determines the cycle within which the most important events in the history of salvation of humanity are remembered. As such, Churches (including the Roman Catholic Church) have their own internal calendars with relevant differences from the civil one. E.g. the liturgical calendar for Western Christianity starts on the first Sunday of Advent (generally the last Sunday of November).

Second, the Geez calendar claims its origins from the Pharaohs of Egypt: 12 months of 30 days plus an addition of 5/6 days called Pagumien (meaning REMAINDER) a year. With the acceptance of Christianity, the Axumite civilization inserted the Christian celebrations in their calendar. Later on, when the Roman Emperor Julius Augustus introduced its corrections, the Ethiopians accepted them only in part (e.g. they did not move their new year day to January 1, but kept it on Augustus 29, the 12 months continued to be of 30 days plus the Pagumien days, rather than distributing these extra days among the months of the year). When centuries later (1582) Pope Gregory XIII introduced more corrections, the Eastern Churches had already broken off from Rome, and therefore, most of them did not accept the changes. Besides, the Gregorian corrections affected the dates of Easter also, one more reason not to accept the proposed changes.

Question: Did you say the Eastern Churches kept the New Year Day on August 29? Why then are we celebrating it on Sept 12?

Answer: For 2 reasons. The Geez year 2003 is a leap year, therefore Pagumien instead of 5 has one extra day (like February that becomes 29 in leap years), while the Gregorian 2011 is not a leap year. But 2012 will be a leap year, and so the extra day in the geez 2003 will be offset on Feb 29, 2012. But this accounts for the new year starting on Sept 12 rather than Sept 11, like on the non leap years. The big difference of 13 days from Aug 29 to Sept 11 is explained by the correction of Pope Gregory XIII: In 1582 he decided that for that one time the day after Oct 5 rather being Oct 6, would be Oct. 15 thus skipping 10 days. Further, he declared that the centurial years (the years ending with 00) will be leap years only if they would be divisible by 400. So 1600 and 2000 were leap years, but 1700, 1800, 1900 were not, in the western calendars. But for the Geez calendar they were considered leap years. This slowed down the Geez calendar for 3 more days, implying that the Geez New Year Days in 1582 – 1699 was on Sept 8, and then in 1700 -1799 on Sept 9, in 1800-1899 and 1900 – 2099 slowed down one more day in each interval, until the present Sept 11, accounting for the total of 13 days difference so far. The drift will add 3 more days every 400 years.

ናይ መጽሓፍ ቅዱስ - ርድኢትና ነዕሙቕ

(ብዓንደማርያም ተስፋይ)

“ብመንፈስ አምላኽ ዝተጻሕፈ ቅዱስ መጽሓፍ ንትምህርትን፣ ንተግላጽን፣ ንምእራምን፣ ቅኑዕ ናብራ ንምምሃርን ይጠቅም ኢዩ።” (2 ጢሞ፣ 3፣16-17)

ሓደ አባል ቤተክርስቲያንና ኣብ መዓልቲ ዓርቢ ስቕለት ክንበብ ዝወግለ ናይ ብሉይ ኪዳን ጽሑፋት እናዘከረ “ስለምንታይ ኢዩ ብዙሕ ዜፍርሕን መርገም ዘለዎን ክፍልታት መጽሓፍ ቅዱስ ኪንበብ ዝወግለ?” ኢሉ ሓቲቲ። ሽዑ አጽጋቢ መልሲ ክረኽቡሉ ኣይከኣልኩን ግን ክረኽቡሉ ኣሎኒ ኢለ መደብኩ። ናይ መጽናዕተይ ጽሟቕ ከአ ቀጸለ ናብ ኣንበብቲ እቕርቦ ኣሎኹ።

መብዛኝትኡ ንባባት ዓርቢ ስቕለት ካብ ብሉይ ኪዳን ዝተወሰደ ኢዩ። ብመሠረቱ ብሉይ ኪዳን ብእሥራኤላውያን ንእስራኤላውያን ዝተጻሕፈ ኢዩ። ዕላማኡ፣ ታሪኽን መልእኽቲ አምላኽን ካብ ትውልዲ ናብ ትውልዲ ንከመሓላልፉ ኢዩ ነይሩ። ቀንዲ ትሕዝቶ ጽሑፋቶም ከአ መንፈሳውነትን ባህልን ሃይማኖትን ኣይሁዳውያን ዚጥርንፍን ኣብ ዘለዎ ሃልዮም ሓድነቶምን ሕውነቶምን ንምምዕባል መሠረት ኪኾኖም ኢዩ ነይሩ።

ስለዚ፣ ምልስ ኢልና ታሪኽ እሥራኤላውያን እንተዘከርና ሓጋዚዮ። ኣብ ብሉይ ኪዳን ከም እንንብዕን ታሪኽ ከምዚ ምስክሮን፣ እሥራኤላውያን ኣብ ግብጺ ብባርነት ብዙሕ ተጨቑኖም ኢዮም። ብ1300 ቅ. ል. ክ. ኣቢሎም፣ ሙሴ ዝመራሒኦም፣ ካብ ግብጺ ወጹ። ቀጸሎምውን ንኣርብዓ ዓመታት ኣብ በረኻ ሲና ብዙኅ ፈተነ ድሕሪ ምሕላፎም፣ ናብቲ ዝተተሰፈዎ ዓዲ ተሰፋ ኣተዉ። እንተኾነ ድሕሪኡ ብ587-539 ቅ. ል. ክ. ብንጉሥ ባቢሎን ተገቡቲዮም ከምብሓዲሽ ኣብ ባርነት ወደቁ። ቀጸሎምውን ብግሪኻውያንን (333-63 ቅ. ል. ክ) ብሮማውያንን (63-132 ዓ.ም.) ተወሪሮም ብመግዛእትን ብጭቆናን መሪር ታሪኽ ኣሕሊሮም ኢዮም። ነዝን ንተመሳሳሊ ኩነታትን ኪገልጹ ኢዮም ደረሰቲ ብሉይ ኪዳን ምረት ዘለዎ ጽሑፍ ስደትን መግዛእትን ባርነትን ዝገደፉልና። እቲ ሓላሊፉ ዝተጻሕፈ መርገምን እንጽርጽሮትን ከአ፣ ከም ሰብ መጠን ድኽመታቶም ዝገልጽ ነበረ። ነዚታት ከአ ከም ታሪኽ እሥራኤላውያን ንወስዶ።

ስለዚ ብዓርቢ ስቕለት ዝንበብ መርገምን ምፍርራሕን ዝተሕዝቶኦም ጥቕስታት ካብዚ ድሕሪ ባይታ መሪር ሕርቃንን ጓህን ዝተጻሕፉ ጽሑፋት ዝተወሰዱ ጥቕስታት ኢዮም። ስለምንታይ እኛ ሎሚ ኣብ ዘመን ሓዲስ ኪዳን ታሪኽ ስደትን ምረትን ብሉይ ኪዳን ዚንበብ ንዚብል ሕቶ ቅዱስ ኣጎስጢኖስ፣ “ብሉይ ኪዳን ብሓዲስ ኪዳን ይግለጽ፣ ኣብ ብሉይ ኪዳን ድማ ሓዲስ ኪዳን ተሓቢኡ ይርከብ ይብለና። ቅዱስ ጳውሎስ እውን ብዛዕባ ብሉይ ኪዳን ኪሃረብ ኣንከሎ፣ “ዝተጻሕፈ ዘበለ ዙሉ ንትምህርትና ኢዩ ተጻሕፉ” ይብል እኞ፣ ሓዲስ ኪዳን ብዕምቁት ክትርጎእ እንተደሊኻ ብሉይ ኪዳን ኣንብብ፣ ብሉይ ክዳን ክተንብብ እንከሎኻ ድማ ምሉእ ምሥጢሩ ኣብ ሓዲስ ኪዳን ድለዮ፣ ክልቲኡ ቃል አምላኽ ስለዝኾነ ዚማላእ ትርጉም እምበር ዚጋጮ ትርጉም የብሉን። ንኣብነት፣ ከምቲ ሕዝቢ እስራኤል ናብ ግብጺ ዝተሰደ፣ ጎ. ኢየሱስ እውን ተሰዲዱ፣ ኣብ ምድረበዳ ተፈቲኑ፣ ኣብ ጎቦ ደይቡ መሠረታዊ ትምህርቲ ሂቡ (ማቴ ም. 5-7)፣ ንሳምራዊት ሰበይቲ ማይ ሕይወት ክትሰቲ ተሰፋ ይህባ፣ ንሕዝቢ ኣብ ምድረበዳ እንጌራ ብተኣምራት ይምግቦም፣

ጸላእቲ ንሞት ይፈርዱዎ፣ ይጭፍጭፋዎ፣ ኣብርሃም ንወዱ ይስሓቅ ኪሥውዮ ዕንጨይቲ ኣሰኪሙ ናብ ጎቦ ሆራብ ከምዝወሰደ፣ ከምኡ እግዚአብሔር-ኣብ ንወዱ ኢየሱስ ናብ ቀራንዮ መስቀሉ ኣሰኪሙ ሠውዮ፣ ወዘተ። ማለት ነቲ ኣብ ብሉይ ኪዳን ከም ምልክትን ትንቢትን ዝተጻሕፈ፣ ጎ. ኢየሱስ ክርስቶስ የማልእ። ስለዚ ኣብ ዓርቢ ስቕለት ዚንበብ ጥቕስታት ብሉይ ኪዳን ንጎ. ኢየሱስ ክርስቶስ ብከመይ ይምልከቶ ኢልና እንተሓቲትና ንሕማማት ጎ. ኢየሱስ ክርስቶስ ብዝዓመቕ መንገዲ ንክንርድኦ ኪሕግዘና ይኸእል። ከምዚ ኣብ ላዕሊ ዝተገልጸ፣ ድሕሪ ባይታ ናይቲ ጽሑፋት ምፍላጥ ጽቡቕ ርድኢት መጽሓፍ ቅዱስ ክሕድረልና ይኸእል። ድሕሪ ባይታ ማለት፣ ናይቲ ሽዑ ዝነበረ ታሪኽን ኩነታትን ሃሞህው ናብራን ማለት ኢዩ። ምኽንያቱ እዚታት ኣብ ጠባይናን ኣብ ዕለታዊ ናብራናን ዓቢ ግደ ኪጻወት ስለዝኸእል ኢዩ። ነዚ ዘብርህ ገለ ገለ ታሪኽ ክንጠቅስ ንኸእል።

- ሉቃስ 2:1 “ብቲ ቅነ እቲ ኩሉ ዓለም ኪጸሓፍ ካብ ቄሳር ኣውጉስጦስ ትእዛዝ ወጸ...” ይብል።
- ኩሉ ዓለም ዝብል ቃላት ኣንቢብኻ ቃል ንቃሉ ምትርጓም ጌጋ ኢዩ። ከምኡ እንተደኣ ተተርጉሙ፣ ኩሉ ሃገራት ዓለም ንኪጸሓፍ ተጓዲዞ ዚብል ጌጋ ርድኢት ምሕደረ። እቲ ቅኑዕ ትርጉሙ ግን ኣብ ትሕቲ ግዝኣት ሮማውያን ዝነበሩ ኣሕዛብ ማለት ኢዩ።
- ብዙሕ ጊዜ ጎ. ኢየሱስ ክርስቶስ ብምሳሌ ኢዩ ትምህርቱ ዘመሓላልፍ ዝነበረ (ማቴ. 13 ርእ)። እቲ ምስላታት ከአ ሓጺርን ንኹሉ ጊዜ ብቐለል ዝዝከርን ትምህርቲ ዝሓዘለን ነበረ። “ኣንቲ ስእሊ ክንዲ 1000 ቃላት ኢዮ” ዝብል ኣበሃህላ ንዝክር። ከምኡ ከአ ብዛዕባ ምስላታት ወንጌል። እዝኒ ድምጺ ናብ ሓንጎል ንምትሕልላፍ እንተዘይኮኑ ካልእ ስራሕ የብሉን። እቲ ድምጺ ናብ ሓንጎል ምስ በጽሖ ግን ትርጉም ይወሃቡሉ። ስለዚ ጎ. ኢየሱስ ክርስቶስ “እትሰምዕ እዝኒ ዘላቶ ይሰማዕ ኪብል ከሎ ዝርዳእ ሰብ እንተሎ ይረደኦ ማለት ኢዩ። እንተዘየሎ ቃል ንቃሉ ወሲድና እንተተማገጡትናሉ ኣብ ጌጋ ርድኢት ከውድቅና ይኸእል።
- “ሃብታም መንግስተ ሰማይ ካብ ዝኣቱ፣ ገመል ብዓይኒ መርፍእ ኪትሓልፍ ይቐልል...” (ማር. 10፣25) ቃል ንቃሉ ሃብታም ኪድገን ከምዘይኸእል የሰምዕ። ትርጉሙ ግን ሃብቲ ኣብ ብርቱዕ ፈተናታት ከውድቅኻ ይኸእል ማለት ኢዩ። “ዓይንኻ እንተ ኣስሓተትኻ ኣውጺእኻ ደርብይ ዝብል’ውን ካልእ ኣብነት ኢዩ። ቅኑዕ ትርጉሙ ግን፣ “ካብ ፈተና ንምርሓቕ ዝኾነ ጸዕሪ ክትገብር ኣሎኻ ማለት ኢዩ። ኣብ መልእድቲ ቅዱስ ጳውሎስ ናብ ሰብ ፊልጲ 4፣21-22 “ቅዱሳን” እትብል ቃል ኣመንቲ ወይ ሰዓብቲ ክርስቶስ ማለት ኢዩ።
- ራእይ ዮሐንስ ብገርሂ ዘይርዳእ ብዙሕ ምስጢራዊ ነገራት ዝሓዘ ክፍሊ ሓድሽ ኪዳን ኢዩ። ስለምንታይ ኢዩ ከምኡ ዝኾነ? ብዙሕ ምኽንያታት ከህልዎ ይኸእል። መምህራን መጽሓፍ ቅዱስ ድሕሪ-ባይታ ናይዚ ራእይ ዮሐንስ መርማሮም ከምዚ ዚሰዕብ ገይሮም ይገልጹዎ። ክርስትና ዕሸል እንከሎ ኣብ ሮማ ምስ በጽሖ፣ ነገሥታት ሮማ ከም ንግዖታት ኪሰገደሎም ይደልዩ ነበሩ። ክርስትያን ግን ንሓደ አምላኽ ጥራሕ እምበር ንሰብ ኣይንሰግድን ዝብል ጽኑዕ እምነት ስለዝነበሮም፣ ብዙሕ ስቕያትን መስዋዕትነትን ዩጋጥሞም ነበረ። ስለዚ እቲ ዝጸሓፍ ዝነበረ ኣንጻር ንጉሥን መሪሕነትን ኮይኑ ከይርእ ገሊኡ ጽሑፋት ብምሥጢራዊ ኣዘራርባ ወይ “ብኮድ” ይጸሓፍ ነበረ።

**ውጽኢት ፈደራላዊ ምርጫ ከመይ ነይሩ?
ንምርጫ አውራጃ አንታርዮ ብኸመይ ንዳሎ አሎና?
(ብዮሓንስ ፈርዲናንድ ድራር)**

ብግንቦት 5፣ 2011 ዝተኻየደ ፈደራላዊ ምርጫ ኣዋርሕ ኣሕሊፉ፣ ከምቲ ኩላትና ዝተኸታተልናዮ፣ ኮንሰርቫቲቭ ፓርቲ ብዓብላሊ ድምጺ ተግባሮቲ። ቀዳማይ ሚኒስትር ሃርፐር እውን መንግስቲ ኣቐሙ።

ሕጂ ድማ ተቐማጦ አንታርዮ ንአውራጃዊ ምርጫ ንዳሎ አሎና።

እዚ ዝተኻየደ ምርጫ ፍሉይ ዝገበሮ፣ ብካ/ኔር ጃክ ለይተን ዝምራሕ ሰልፊ ኤን ዲ ፒ ዕላዊ ተቐምሚ ክኸውን ምብቕቦ ኢዮ። (ናይ ጃክ ለይተን ኣጻር ታሪኽ ሕይወት ኣብ መወዳእታ እዚ ጽሑፍ ተመልከት) እቲ ኣብዘን ዝሓለፉ ዕስራ ዓመታት ዓብላሊ ፓለቲካዊ ሰልፊ አውራጃ ከቤክ ዝነበረ ሰልፊ “ከቤካ” ካብ ዝነበሮ 44 መናብር ፓርላማ ናብ 4 (አርባዕተ) ወራዳ፣ መራሒ ሰልፊ ሊበራል ሚካኤል ኢግናትዮፍ መንበሩ ተሳዒሩ ካብ መሪሕነት ሰልፊውን ወራዳ።

በዚ መሠረት፣ ካብቲ ኣብ ፈደራላዊ ፓርላማ ዘሎ 308 መናብር፣

- ዓቃባዊ ሰልፊ (conservative) 166
- ኤን ዲ ፒ (NDP) 103
- ሊበራል (Liberal) 34
- ብሎክ ከቤካ (Bloc quebecois) 4
- ግሪን ፓርቲ (Green Party) 1 ረኽቦም።

እቲ ታሪኻዊ ዝኾነ ምርጫ ንመጀመርያ ጊዜ ኣባል ግሪን ፓርቲ መራሒት ዝኾነት ኤልሳቤጥ መይ ኣብ ፓርላማ መንበር ከም ትጭብጥ ኣኸኢልዋ።

ኣብ ራብዓይ ምርጫ (2006) ብንኡስ መንግስቲ ስልጣን ሓዙ ድሕሪ ምጽናሕ፣ ንመጀመርያ ጊዜ ዓብላሊ መንግስቲ ኪኸውን ዝብቐዕ ኮንሰርቫቲቭ ፓርቲ፣ ነዚ ዝሰዕብ ቀንዲ መደባትን ፖሊሲታትን ኣንጸጹ ኣሎ።

ቍጠባ፣ ኣብ ውሽጢ 2014 — 2015 ፈደራላዊ ባጀት ምምዕራይን ንንግዲ ትሑት ቀረጽ፣ ንኢሚግራንትን ኪኢላታትን ኣብ ውጻኢ ንዝተማህሩን ብዝሓሸ ኣገባብ ሞያኣምን ትምህርቶምን ምቕባል። ምስ ሃገራት ኤውሮጳን ህንድን ነጻ ንግዲ ምዕባይ፣ ካናዳ ከም ኣካል G8 ዘለዋ ርጉእ ቁጠባ ዝያዳ ምሕያሉ

ገበን፣ ንገበኛታት፣ ብፍላይ ኣብ ቆልዑን ህጻናትን ዓመጽ ንዝፍጽሙ፣ በትሪ ምክትታልን፣ ምቕጻዕን ኣብ ፍርዲ ከቢድ መቐጻዕቲ ምብያንን፣

ሓለዋ ጥዕና፣ ብዝከኣል ንአውራጃታት ዝውሃብ ስላዕ በጀት ብ60% ኣብ ዓመት ምውሳኽ። ንፍሉይ ሕክምና ከም መጥባሕትን ካልኣትን ዘሎ ነዊሕ መዓልቲ ቆጸራ ንምሕጻሩ ስጉምቲ ምውሳድ፣

ኢሚግራሽን፣ ካናዳ ኣብ ዓመት ኣስታት 250,000 ወጻኢተኛታት ትቐበል። ብፍላይ ንናይ ፖለቲካ ስደተኛታት ዝምልከት ሕግታት ጽኑዕ ምግባር። ነቶም ጉዳዮም ዘይተወሰነ ድማ ቅልጠፍ ውሳኔ ዝረኽቡሉ መንገዲ ምንዳይ። ብሰብአዊ መሰል ገበን ዝሕተቱ ስደተኛታት ካብ ሃገር ምብራር... ወዘተ ይርከብዎም።

አውራጃዊ (Provincial) ምርጫ አንታርዮ

ከምቲ ኣብ ዝሓለፈ ሕታም ብርሃን ቶሮንቶ ንፈደራላዊ ምርጫ ተሳትፎና ነዕቢ ዝበልክዎ፣ ሕጂ ድማ ንዝመጽእ ጥቅምቲ (October) ኣብ ዝካየድ አውራጃዊ ምርጫ ድምጽና ንሃብ። አንታርዮ እታ ዝግበየት አውራጃ ካናዳ

ኢያ። ቁጽሪ ህዝባ 12.6 ሚልዮን ይግመት። ፓርላማ አውራጃ አንታርዮ፣ 107 መናብር ኣለዎ። ከምዝፍለጥ እተን ቀንዲ ተወዳደርቲ ሰልፍታት፣

- ሰልፊ ሊበራል ሰልፊ ኮንሰርቫቲቭ
- ሰልፊ ኤን ዲ ፒ ሰልፊ ግሪን ፓርቲ

ኣብ ስልጣን ዘሎ ሊበራል ፓርቲ ምስተን ክልተ ተቐውምቲ ብዙሕ ውድድር ይገጥም ኣሎ። ኣብ ዝተፈላለዩ መድመጺ ርእይታታት (poll) ይሰማዕ ከምዘሎ፣ ገሊኡ ኣድማጺ ናብ ኮንሰርቫቲቭ ዘዘንብል ይመስል። መራሕቲ ሰለስቲኤን ሰልፍታት ክሳብ ጥቅምቲ (ኣክቶበር) መደባቶም ንህዝቢ ዝያዳ ከብርሀ ላዕልን ታሕትን ይብሉ ኣለዉ።

ሰለዚ፣ ኩላትና ነበርቲ አውራጃ አንታርዮ፣ ናይዘን ሰልፍታት ሕንጻጽ መደባት (platform) ንምፍላጥ ብጋዜጣን ቴሌቪዥንን፣ ካልእ ዝተፈላለዩ ጽሑፋትን መግለጺታትን ብምክታታል ወይ እውን ብዝያዳ ብሓባር ኣብ ዝተኣከብናሉ ሕጹያት ተወዳደርቲ ብምዕዳም መረዳእታና ክንውሰኽ ዮድሊ። ብኸምዚ ድማ ዝጠቐሙና ኣባላት ፓርላማ ኪንመርጽ ንኸእል።

ጽቡቕ ዕድል!!!

**ኣጻር ታሪኽ ሕይወት ሚስተር ጃክ ለይተን
(1950-2011)**

ንሰልፊ ኤን ዲ ፒ ኣብ ዝሓለፈ ፈደራላዊ ምርጫ መራሒ ዕላዊ ተቐምሚ ክኸውን ዝገበሮ ሚስተር ጃክ ለይተን ብ 22 ነሓስ 2011 ዓሪፉ።

ቤተሰብ ጃክ ለይተን ንንዊሕ ጊዜ ኣብ ፖለቲካዊ ሕይወት ካናዳ ተራ ዝተጻወቱ ኢዮም። ንኣብነት ወላዲ ኣቡኡ ኣብ ከቤክ ሚኒስተር ካቢኔ ነይሮም። ብተወሳኺ ብዓልቲ ቤቱ ኣሊቭያ ቻው ኣባል ፈደራላዊ ፓርላማ ኮይና ምስኡ ክሳብ ጊዜ ዕረፍቱ ን ኤን ዲ ፒ ወኪላ ትዋሳእ ዘላ ኢያ።

ብ ሓምሌ 1950 ኣብ ሞንትሪያል አውራጃ ከቤክ ተወለዱ፣ 1969 ምስ ቀዳመይቲ ሰበይቲ ኣብ መባል 19 ዓመቱ ተመርዕዮ፣ ድሕሪኡ ድማ ክልተ ቆልዑ ወለዱ።

1983 ምስ ቀዳመይቲ ሰበይቲ ተፋቲሑ፣

1970 ኣብ ቶሮንቶ ዮርክ ዩኒቨርሲቲ ብዶክትራይት ደረጃ ብፖለቲካ ስይንስ ተመሪቐ፣ ኣብ ራዩርሰን ዩኒቨርሲቲ ድማ ከም ፕሮፌሰር ኣገልጊሉ፣

1988 ምስ ኣሊቭያ ቻው ተምርዕዮ፣

ድሕሪኡ ኣብ ቶሮንቶ ኣብ ዝተፈላለዩ ጊዜያት ኣባል ባይቶ ከተማ ከም ኮንስለር ኣገልጊሉ

2003 ከም መራሒ ኤን ዲ ፒ ተመርጹ

2004 ከም ኣባል ፈደራላዊ ፓርላማ ተመሪጹን ኤን ዲ ፒ ብጽቡቕ እንዳመርሖ ኣብ ግንቦት 2011 ካብቲ 308 መናብር ፓርላማ ካናዳ 103 ብምርካብ ዕላዊ ተቐምሚ ኮይኑ።

ብዝሓደሮ ናይ ካንሰር ሕማም ድማ ኣብ መባል 61 ዕድሚኡ ብ22 ነሓስ 2011 ዓሪፉ።

Eritreans Caught in Libyan Civil War

Flee to Canada

by Michael Swan, *The Catholic Register* Wednesday, 22/6/11

Nardos Hailetells the story of her cousin, Selamawit Mehari, who tried to make the desperate voyage from Libya to Italy with her three children. As the boat began to disintegrate in the Mediterranean and her husband turned to help neighbours, Selamawit held tight to her 16-month-old — and watched helplessly as her four-year-old and six-year-old children were swept overboard.

At Toronto's St. Nicholas of Bari Parish, the new community of Eritreans mourn friends lost to the Mediterranean. Weldeab Habtemical thinks he knows 20 who died at sea. Goitom Abrha recalls 25. Selam Tesfaselassie remembers 14 members of her church choir in Tripoli, Libya.

These refugees are part of a growing group of Eritreans caught in the Libyan civil war who have made their way to Canada. The tiny Toronto Eritrean Catholic Community of St. Nicholas Bari, under the Capuchin Fr. Vittorio Boria, is supporting 35 refugee sponsorships through co-sponsorship and doing its best to help new arrivals settle and focus on their futures.

To be a refugee in Libya is its own circle of hell. Add in a civil war and it gets worse.

Abraha wound up in Libya in May 2009. He and 138 others were trucked across the desert from Khartoum, Sudan to Benghazi, the Libyan port city that now serves as provisional capital to anti-Ghaddafi forces. On the way there, the refugees ran out of food and water. In Benghazi, things got worse.

Abraha was one of 120 refugees who were stuffed into a container to be carted like cargo to Tripoli.

"One hour in the container and people were passing out and falling apart. They couldn't breathe," recalled Abraha. Desperate refugees banging on the inside of the container attracted the attention of police, who took the refugees immediately to two prisons — one for women and children and the other for men. Getting out of Gaddafi's prisons is simple, but not easy.

"People who give money, they get out," said Abraha.

"The people who don't have, they stay for months, years."

It cost Abraha U.S. \$900 to get out of prison and into a rooming house where his share of the rent was between \$200 and \$300 per month. But Libya is not a signatory to any of the United Nations conventions on refugees. Any man out on the street without papers could be swept up and put back in prison.

At St. Francis Catholic Church in Tripoli, Fr. Daniel and Fr. Sandro helped the local refugees survive and contact the

UNHCR to receive official refugee status, said Tesfaselasy. Then the war broke out. "We were so scared. This was the worst situation," said

Abrha. "We were targeted as if we were the mercenaries of the regime. The houses of black people were being burned. They were chasing us from house to house, chasing black people."

The parish kicked in \$50 for a three-hour taxi ride to the Choucha camp run by the UNHCR on the Tunisian-Libyan border. Eritreans with UNHCR papers fled.

"There was no time to even buy bread," said Tesfaselasy.

Tesfaselasy admits to feeling guilty about having survived and making it to Canada when so many are still in Libya or caught up in the Choucha camp. At the same time, she knows her life has been returned to her.

"What I have found here, right now, I am reborn again," she said.

At every stage, the Church has been a lifeline for Eritreans, said Abraha. Without telephone or internet, in hiding from a population suspicious of foreigners, the Church in Tripoli was their only source of information. When they got to Choucha camp, one of the tents was set aside as a church for the Eritreans. "If you don't have belief, you don't have life," said Abraha.

"Everything we've got is from God." Abraha supports the rebel's cause in Libya. "There was no election, no democracy, no education" under Ghaddafi, he said.

"The people are right to rise against him." Tesfaselassie, 29, hopes to be reunited with her husband, who fled Libya on a boat and is now in Switzerland.

Abraha's wife, four-year-old son and two-year-old daughter are still in Eritrea. The 37-year-old construction worker wants them with him in Canada. To reconstitute their families, learn English, find work and more, the Eritreans are still relying on the Church, said Fr.

Boria.

Photo by Michael Swan

ብዛዕባ ሕማም ምንፍራፋር (Epilepsy)

(ብዮሓንስ ፈርዲናንዶ ድራር)

ሕማም ምንፍራፋር ወይ ብቋንቋ እንግሊዘኛ ኤፒሊፕሲ (epilepsy) ብሰንኪ አብ ውሽጢ ሓንጎልና ዘሎ ኤልክትሪካዊ ምዝንባዕ ዝኸተል ናይ ሃለባትን ኣእምሮን ምጥፋእ ከኑታት ኢዩ። እቶም ከም ኤልክትሪካዊ ሞያታት ስራዕ ምልክት ምትእስሳር መልእኹቲ ዘሕልፉ፣ ብገለ ወገናት ሓንጎልና ዝያዳ ምስ ዝበዝሑ ናይ ሃለባት ምጥፋእ ይመጸና። በዚ መሠረት እውን ሚዛን ናይ ኣካልናን ኣእምሮናን ይናወጽ፣ ብቐጥታ ንወድቕ፣ አብ መሬት እውን ተጸጢሩን ንገለ ደቓይቕ ነንፈርፍር። አብ ከባቢና ዝሕግዘና ሰብ እንተዘይሃልዩ ብሕጽረት ትንፋሲ ፣ አብ ካልእ ሳዕቤናት ወይ እውን አብ ሞት ንበጽሖ።

እዚ ዓይነት ሕማም ብባህላዊ ጠመተ ክርእ እንከሎ፣ ብመናፍሰቲ ዝመጽእን ዘፍርሕን ኢዩ። በቲ ናይ ቀደም ቃል እውን፣ “ሕማም ባርያ” ተባሂሉ ይጽዋዕ። ነዚ ሕማም ብዘመናዊ መድኃኒት ንምቁጽጻሩ ይከኣል ኢዩ። እዚ ዓይነት ሕማም ንኹሉ ሰብ በዘይ ኣፈላላይ ዓሌት፣ ሃይማኖት፣ ቋንቋ... ወዘተ ይሕዝ። ብልክዕ ምኽንያት መንቀሊኡ ኣይፍለጥንዩ፣ ግንክ ገለ ገለ መንቀሊኡ ንምጥቃስ ፣

- ናይ ሓንጎል ምንካእ ከም ስትሮክ (stroke)
- አብ ግዜ ጥንሲ ኣዴታት ዝተፈላለዩ ሕማማት ምስዝህልወን፣ ከም ንኣብነት ብብዝሒ ኣልኮላዊ መስተን/ድራግን ምስ ዘዘውትራ፣ እዚ ውን ንዕብዮት ሓንጎል ዕሽል ምስ ዝፀሉ፣ ...ወዘተረፈ ካልእን ክኸውን ይኸእል። ብሓፈሻ ሓሙሽተ ዓይነት ሕማም ምንፍርፋር ኣለዉ። ካብ ዝተሓተ ክሳብ ዝተሓለሽ ክስርዑ ይኸእሉ። እዚ ሕማም ንቆልዑ፣ንመንእሳዎታት፣ ንዓባይቲ አብ ዝተፈላለዩ ዕድመ ክመጽእ ይኸእል። መጽናዕቲ ከምዝሕብሮ ንቆልዑ፣ አብ ንኡስ ዕድሚኦም ምስ ዝሕዞም ዳርጋ 50% ናይ ምንፍርፋር ተርእዮ የቋርጽ።

እዚ ዓይነት ሕማም ዘለዎ ሰብ ዝተፈላለዩ ጥንቃቕን መምርሕን ክኸተል ይግብኦ። ንኣብነት፣

- መድኃኒት ኩሉ ግዜ ምውሳድ። ንምጉዳሉ ወይ ንምቁራጽ ድማ ምስ ሓኪም ምምኻር።
- ዝተፈላለዩ ብመድኃኒት ንዝመጹ ሳዕቤናት ምስ ክኢላ ሓኪም ምምኻር።
- አብ ስራሕ ወይ አብ ካልእ ቦታ ብዘይ ስክፍታ ሕማም ምንፍርፋር ከምዘሎካ ምግላጽ፣
- መሰላትካ ምፍላጥ። አብ ግዜ ሕማም ኣድላዩ ሓገዛት ካብ መሳርሕትካ እንታይ ሓገዝን ጥንቃቕን ከምዘድሊ ምፍላጥ፣
- ንመንእሳዎትን ተማሃሮን ዘድሊ ሓገዛት አብ ሓደጋ ንክይወድቁ ኣድላዩ ሓገዛት አብ ኣብያተ ትምህርቲ ስለ ዝወሃብ ህላዌ ናይዚ ሕማም ምግላጽ፣
- ብፍላይ ደቀንስትዮ ሕማም ምንፍርፋር ምስ ዝህልወን ቅድሚ ጥንሲ ምስ ሓኪም ምምኻር፣ አብ ግዜ ጥንሲ ዝወሃብ ትምህርትን፣ ሓገዝን ምፍላጥ፣
- ንበይኑ ዝኸብር ሰብ እንታይ ዓይነት ኣተሓሕዞ ኪግበር ከምዘለዎ ምፍላጥ። ንኣብነት አብ ገዛ አብ ግዜ ሰውነት ምሕጻብ፣ መግቢ ምድላው፣...ወዘተ ክዝውተር ዝግባእ ጥንቃቕ ምፍላጥ። ምስ ክኢላታት ናይዚ ሕማም ንዝመጽእ ሃንደበታዊ ምንፍርፋርን ሓደጋኡን እኹል ትምህርቲ ምውሳድ፣

- ቤተሰብን፣ ኣዕሩኽን ኣድላዩ ሓገዝ ምእንቲ ክገብሩ፣ ዝኣክል ትምህርት ክወስዱ ይግባእ።

- ኣልኮላዊ መስተን ድራግን ነዚ ሕማም ዘጋድዶ ስለዝኾነ ካብዚ ምቐጣብ፣
- መኪና ምዝዋርን ከቢድ ዓይነት ስራሕ ቅድሚ ምጅግርን ምስ ሓኪም ምምኻር፣

- አብ ከባቢና ሓደ ሰብ ምንፍርፋር (epilepsy) ምስ ዝሕዞ ኪንገብሮ ዝግባእ ሓገዝ፣

- ነቲ ሕሙም ካብ ዝወደቐ ቦታ ከዩልዓልና ንጎሂ ወይ ብዝጠግመ ጸግዒ ንዩማን ወይ ንጸጋም ኣካላቱ ብምጽጋዕ፣ ብቐሊል ከስተንፍሰሉ ዝኸእል ኣገባብ ምፍግር፣

- አብ ጸግዑ ኮይንና ገለ ጉድኣት ከውድቐሉ ዝኸእሉ ነገራት ምእላይ፣

- ምንፍርፋር ንሓደ ሰብ መልሓሱ ከም ዝውሕጥ ኣይገብሮን ኢዩ። እቲ ሕሙም ድሕሪ ምንፍርፋር ሃለባቱ ስለዝፈልጥ፣ ብኢድና ቦታ ክንቅይር ወይ ነቲ ምንፍርፋር ደው ክነብሎ ዘይምቋታን። ምንፍርፋር ንውሱናት ደቓይቕ ናይ ግድን ቀጸሊ ኢዩ።

- እቲ ሕሙም፣ ብሕጽረት ኣክሲድን ኪመውት ስለዝኸእል፣ ከኑታት እቲ ምንፍርፋር ክሳብ ዝውዳእ ነቲ ሰብ ቀጸሊ ምክትታል ምግባር፣ ካብ ዓቕምና ንላዕሊ ምስ ዝኸውን ድማ ብህጹጽ 911 ብምድዋል ምኽርን ሓገዝን ምሕታት፣

- ብባህላዊ ጠመተ፣ ንዝንፈርፍር ዘሎ ሰብ ምስ እንሕዞ እቲ ሕማም ዝመሓላለፍ ይመስለና። ሕማም ምንፍርፋር ተመሓላላፊ ኣይኮነን። እዚ ሕማም እውን ናይ ስነ ኣእምሮ ሕማም (mental illness) ኣይኮነን። እንታይ ደኣስ፣ ብምንዋጽ ናይ ኤልክትሪካዊ መስርሕ ናይ ሓንጎልና ዝመጽእ ኢዩ።

- አብ መወዳእታ፣ እዚ ሓበሬታ ሓፈሻዊ ስለዝኾነ፣ ብዝያዳ ካብ ሓኪምን ኪኢላታትን ተወሳኺ ትምህርትን ምኽርን ብምውሳድ ነቲ ሕማም ዝያዳ ክንፈልጠን ክንርድኦን ንኸእል።

ንዝያዳ ሓበሬታ ድማ አብ 1-800-784-0873 ብምድዋል ምውካስ ይከኣል።

ዮሐንስ ፈርዲናንዶ ድራር ብማስተርስ ዲግሪ ብሶሻል ዎርክ (Masters in Social Work) ዝተመረቐ ምሁር ኮይኑ አብ ሮያል ኦታዎ ማለት፣ ናይ ስነ-ኣእምሮ ሆስፒታል አብ ከተማ ኦታዎ ንዩኒቨርሲቲ ንዘርሐ ኢዩ። ንማሕበረ-ሰብና ብዛዕባ ሕማም ኣእምሮ አብ ዝተፈላለዩ መጽሔታትን፣ ጋዜጣታትን፣ ሰሚናራትን፣ ፊደዮን ትምህርቲ ዘካፍል ዘሎ ኤርትራዊ ዜጋ ኢዩ።
ብኢ.መ.ይል Yohannes.Drar@rohcg.on.ca
ወይ ከኣ ብስልኪ 613-596-3040 ንሓገዝ ወይ ምኽሪ ምርካቡ ይከኣል።

አቦና ቅዱስ ያዕቆብ ዩስጢኖስ

ካልኦይ ሚኒታጊ ዓመት ልደቶም

(ብዙርአይ ተክለማርያም)

(1800-2000) ብሩራዊ ኢዮቤል ቅድስናአም 1975-2000 ዓ.ም
(እዚ ጽሑፍ እዚ ብኣባ እዮብ ገብረሰላሴ ማኅ.ላሣሪስት ኣብ 2000 ዓ.ም ኣብ ጋዜጣብርሃን ካብ ዝተዳለወ ጽሑፍ ዝተወሰደ እዩ)

ሰላም ለዝክረ ስምክ ዘያስተፌሥሕ በዜና፡
ወለሥዕርትክ ሰላም ዘተቀብዐ በቅድስና፡
ወላዴ ኣእለፍ ያዕቆብ ዘታልህቅ በዕሪና፡
ኣልብሰነ ለውሉድክ ዓራዝ መላእክት ንጽህና፡
በከብካበ ሰማይ ንሳተፍ ዘተሠርዐ መና።
ትርጉም፡

“ዜናኡ ንዘሕጉስ ዝኸሪ-ስምካ ሰላም፡
ብቅድስና ንዝተቐብአ ጸጉራ-ርእስኻውን ሰላም፡
ወላዲ-አሽሓት ያዕቆብ ብማዕረ እተዕቢ፡
ውሉድካ ንዝኸንና ክዳን-መላእኸቲ ንጽሕና ክደነና፡
ኣብ ሰማይ ዝተሰናደወ ማኣዲ-መና ክንሳተፍ ኢና።”

ኣብ ታሪኽ ዓለም ዜና ወላዲ-ካብ ውሉድ ናብ ወለዶ
ከመሓላለፍ ይነብር። ናይቲ ዝገደፍዎ ብዝኒ ውሉድን፡-ኣብ
ዓለም ከለዉ ዘመዝገብዎ ሠናይ ግብሪውን፡-ብሚሃኑ ዝኸሪ
ስምዎ ወትሩ ኪዝክር ይርከብ።-ታሪኽ ቅዱሳን ኣብ መዝገብ
ታሪኽ-ቤተክርስቲያን ኪጥመት እንክሉ፡-ካእ ብመጠን እቲ ኣብ
ሕዝቢ ዚዘርእዎን ዘፍረይዎን ቃል ኣምላኽ፡-ዝኸሪ ስምዎ መጠኑ
ይቃላሕ።-ኣምበኣር 2000 ዓ.ም. ንስም ቅዱስ አቦና-ብኸልተ
አገባብ ማለት ናይ ልደቶም መበል 200 ዓመት፡- ብሥራት
ቅድስናአምን ንዓለም ካብ ዚቃላሕ፡-መበል 25 ዓመትን እዩ።

እንካብ ንእስነቶም ጀሚሮም ብቀጻሊ ብጸሎቶምን
ኣመልድነቶምን መንፈሳውያን ውሉድ ስለዘብዝሑ ካእ ፡-ዝኸሪ
ስምዎ ይዕንብብ ከምዘሎ ታሪኽም ይምስክረሎም።-ኣቲ ዝዓበዩ
አበርክቶአም ግን ኣብ ኤርትራን ኢትዮጵያን(ዓጲ ሓበሻ)
ስለዝኸነ ብዝያዳ ዚሰመዩሉን ዚኸብርሉን ኣብዘን ክልተ ሃገራት
ምዃኑ ኣዩካትዕን።-ምኽንያቱ ኢጣልያ ዝተወልድሉ ብምዃኑ
ደቂዓዶም ዮኸብርዎምን ብጽቡቕ ይሰምዩዎምን እኳ
እንተተባህለ ካልእ ዝኸርን ቅረቀስን ስለዘይብሉ ንቅዱስ ያዕቆብ
ፈሊጦም ንኸኸብሩ ብዓይኒ እምነት ወይ ብሥነጽሑፍ ናብቲ
ደሞምን ርሃጸምን ዝፈሰሱሉ ጎበታትናን ሽንጭርታትናን
ኪጥምቱን ኣብ ትሕቲቲ ኣብ ሌዕ ዚርከብ ክቡር ቅርያቶም
ተንበርኪኹም ኪጽልዩን ከማልዱን ከም ዚምነዩ ብቐሎም
ይገልጽዎ።በዚ መሠረት ከኣ መሠረትን ዕብዮትን ናይ ቅድስና
አቦና፡-ሃገርናን ህዝብናን ኣዩ።

ታሪኽ ሕይዮምን ሠናይ ኣገልግሎቶምን መንፈሳውያን
ኃይላቶምን ብሰፊሑ ክንዝርዝር ኣባታዊ ፍቕሮም ከዕድመናን
ኪድርኸናን እንተተረኽበ፡-ብወገንና ዛሕልን ድኻምነትን ከም
ዘሎ ተኣሚንና ክንዕወተሉ ኣንኸአል ንጥፈትን፡ ተግባራውነትን
ከልብሱና ተመሊስና ካብ ምልማናም ደሕር ኣይንብልን።

ታሪኽ ሕይዮቶም ብመንጽር ምድራዊ ዕድመኣምን
ኣገልግሎቶምን እንኪጥመት ብሰፊሑ ኣብ ክልተ ክፍሊ ተኸፊሎ
ዝረእ እኳ ኣንተኸነ ማለት ቅድሚ ገሃገርና ምመጻእም ኣብ
ኤውሮጳ ዘሕለፍዎን፡-ዓዶምን ሃገሮምን ገዲፎም ዓጲ ሓበሻ ካብ
ዝአትዉ ክሳብ ግዜ ሞቶም ዘሎ እዋንን ተባሂሉ ክኸፈል ዝካእል
እኳ እንተኸነ ዝነበርዎ ቦታን ዓመተ-ምሕረትን ብምጥቃስ ጥራሕ
ናብቲ ኣብ ሃገርና ዝሓደግዎ መንፈሳዊ ውርሻ ክነተኩር ኢና።
ሀ) ኣብ ሃገሮም ዓጲ ጥልያን ዘሕለፍዎ ዓመታት፡

- 1800-1814:ኣብ ዓዶም ሳንፊል
- 1815-1823:ኣብ ከተማ ናፖሊ
- 1824-1829:ኣብ ከተማ ኦርያ
- 1830-1833:ኣብ ቁሸት ሞኖፖሊ
- 1834-1835:ኣብ ከተማ ለቸ
- 1836-1838:ኣብ ከተማ ናፖሊ።

ለ) 1839 ዓ.ም.ካብ ዓጲ ጣልያን ንሃገረ ፈረንሣ በጺሖም
ንሃገሮም ተመሊሶም ማእከላይ ባሕርን ምድረ-ቡዳ ግብፅን
ተሳጊሮም ንሃገርና ዝአተውሉ ዓመት።

- 1840 ዓ.ም. ኣብ ዓድዋ
- 1841-1842 ዓ.ም.ንኣቡን ሰላማ ዘምጽኡ ልኡኻን ከሰንዩ ንግብፂ ከይዶም ሮማን ኢየሩሳሌምን በጺሖም ዝተመለሱሉ ዓመት
- 1842-1844 ዓ.ም.ኣብ ዓድዋ እናተቐመጡ እንከለዉ ክልተ ጊዜ ክሳዕ ምቤዛን መንሳዕ ሃገርና በጺሖም ንትግራይ ዝተመለሱሉ እዋን።
- 1845-1848:ዓ.ም. ኣብ ጉልዓ ገዳም ደብረ-ንጽሕት፡ድንግል ማርያም ሓኒጸም መንእሰያት ደቂ ሃገር ንመዓርገ ክህነት ብምስንዳው፡-1847 ዓ.ም. ኣስታት 15 ካህናት ኣፍሪዩ።
- 1849-1851 ዓ.ም. ናይ ጉልዓ ዘርእክህነት ንዓሊተና ኣግዲዞም፡-ንሕዝቢ ኢሮብ ብብዝኒ ኣብ ካቶሊካዊ እምነት ኣእመኑ።
- 1852-1853 ዓ.ም. ኣብ ዓሊተና ዝነበረ ዘርእክህነት ናብ ሓላይ (ዓረት) ኣግዲዞም ኣብ ኣውህን፡ መዓርዳ፡ ሓላይ ምዱባት ቆሞሳት ሠሪዖም፡-ናይዚ ክሳብ ሎሚ ዘሎ ሥሩዕ ቤተክርስቲያናዊ ምምሕዳር ቍምስናታት እምነ-መሠረት ኣንበሩ። ኣብቲ ዓመትቲውን ንሰያሕ እናወረዱ ንዓድታት ጽንዓደግለ ጽኑዕ ካቶሊካውነት ኣልበሱዎን።
- 1854 ዓ.ም.፡-ብቤተክርስቲያን ዝተጥሀበም ሓላፍነት ስብከተ-ውንጌል፡-ናብ ኢትዮጵያ ንምስፍሕፋሕ ንኣቡነ ቢያንኬሪ ኣብ ሓላይ ገዲፎም ብጸዕ ገብረሚካኤልን ክልቲአም ኣባ ተክለሃይማኖትን ዚርከቡዎም ካህናትን ዲያቆናትን ሒዞም ኣብ ጎንደር ሓዋርያዊ ስራሖም ከካይዱ መደቡ።-ብስደት ዚኣክል ግን ንሓላይ ተመሊሶም ኣብ ምፅዋዕ-ምንኩሉ ዳርጋ ዓመት ተቐመጡ።
- 1855-1860 ዓ.ም. ሓላይ-ሔዑ-ምንኩሉ እናተመላለሱ ኣሕለፍዎ።
- 1860 ዓ.ም. 31 ሓምለ ካብ ምንኩሉ ንክበሳ እንኪሳግሙ ኣብ መንገዲ ዓረፉ።
- ሐ) ብ1891፡-ናይቲ ቅዱስ ሒወቶም ምስክርነትን መርመራን ተጀመረ።
- 1939 ዓ.ም.፡-25 ሰነ ብርእስ ሊቃነ ጳጳሳት ጳውሎስ 6ይ ቅድስናአም ንዓለም ተነግረ።

(ካልኣይ ክፋል ኣብ ቀጻሊ ሕታም ይቕጽል)

ሓጺር ታሪኽ ቅድስቲ ጆሴፊን በኪታ

St. Josephina Bakhiota

(ብሚካኤል ዘርእጋብር)

አብዚ አዋናት እዚ ከምዚ እንሰዋዎ ዘሎና አሕዋትና አብ መንገዱ ስደቶም ዘይሓሰብም አብ ምድረበዳ ሲናይ ተጨውዮም ክሳብ ሕይወቶም ዝሰኣኑን ገና ዝሳቀዩን ዘለዉ ምስ ፈለጥኩ ታሪኽ ሕይወት ናይ ቅድስቲ ጆሴፊን በኪታ ተዘክረኒ።

ሕጂ ሕጽር ዝበለ ታሪኽ ሕይወት ናይ ዛ ቅድስቲ ክጽሕፍ ክፍትን አይ። ቅድስቲ በኪታ፤

- ብግምት ብ 1869 አብ ኦሪጎን ዳርፍር ሱዳን ተወልደት ፤
- ብ 8 ዩካቲት 1947 ደማ አብ ስኪዮ፤ ዓዲ ጥልያን ሞተት፤
- ብ1992 ብ ጳጳስ ዳግማዊ ዮሐንስ ጳውሎስ ብጽእቲ ተሠምዖት፤
- ብ 1 ጥቅምቲ 2000 አብ ሮማ ቅዱስ ጴጥሮስ ቤተክርስቲያን፤ ብጳጳስ ዳግማዊ ዮሐንስ ጳውሎስ፤ ቅድስቲ ኮነት። ብ 8 ዩካቲት ደማ ትበዓል፤

ብንእስነታ ፍልጥቲ አይነበረትን። ካብ ተራ ስድራ ቤት አብ ኦሪጎን፤ ቛሽት አብ ምዕራብ አውራጃ ዳፍር ፤ (ሕጂ ብውግእ እትፍለጥ ዘላ ቦታ አይ) ተወልደት ። ንሳ ካብ ዲንካ ወይ ዳጁ ዓሊት አይ፤። ዕድመኣ 8 ዓመት ምስ አኸለ ብ አዕራብ ናይ ባርነት ሸቃወ ተሸጠት። ንሓሙሽተ ጊዜ ናብ ዝተፈለዩ ሰባት ትሸዩጥ ትልወጥ ነበረት። እቶም ገዛእታ ዝደለዩዎ ሽም ይህቡዎ ስለ ዝነበሩ ሽማ ክትርስዎ ጀመረት። አብ መጨረሻታ ብቶም ናይ መወዳእታ ገዛአቲ ዝተሞላ ስም ሓዘት። በኪታ ዝብል ስም ሰመዩዎ (ብዓረብኛ ዕድል ማለት አይ)። ንከተምስልም ስለዘገደዱዎ ደማ አመስለመት። አብ ናይ ባርነት ሕይወታ ብዙሕ ትሳቕ ነበረት ፤ ብ ፲፱ እም ሃብታማት ናይ ዝ ሰራሕተኛ ተቆጽረት፤ ንሳቶም ደማ ንወደም ከተገልግል መደብዎ፤ ሓደ መዓልቲ መንበር ዕንባባ ስለ ዝሰበረት ብርቱዕ ማህረምቲ አውረዱላ። በዚ ምክንያት አብ ሓርፋፍ ነገር ንወርሒ ምስ መሪር ቃንዛ ደቐሰት። እቲ ሽዑ ዘሕለፈቶ ናይቲ 4 ጎይታአ ዝነበረ ናይ አታማን ወተሃደራዊ ሓላፊ ዘሕለፈቶ ስቓይ ተዘክራ።

ነዚ ደማ ንሓንቲ ድንግል አዘንተውትላ እዋ፤ ድሕሪ ነዊሕ ጊዜ ብጣልያን ጸሓፊቶ ። አብ ጽሑፋ ከምዘሰፈረቶ፤ ሓንቲ ሰበይቲ ምስእ ሓርጭን፤ ጨው ፤ ላማ፤ ሒዛ ከም ትመጽእ ገበሩ። እታ ሰበይቲ ቦቲ ሒዛቶ ዝመጸት ላማ ገይራ አብ አጥባታን፤ ከብዳን፤ አእዳዎን ብጭካነ ጠብሓታ።

114 ጥባሕ ገበረትላ ድሕሪቡ ቦቲ ተቐሪቡ ዝነበረ ሓራጭን ጨውን መልእቶ ዘይደምሰስ በሰላ ኮይኑ መታን ክተርፍ ክሳብ ዝሓዊ ብዙሕ ተሳቕዮት። ሓምሻይን መወዳእታን ጎይታአ ካለስቶ ዝሰሙ ናይ ጣልያን በዓል ስልጣን ነበረ። ብ1882 ካብ ካርቱም ካብ ናይ ባራዩ ዕዳጋ ገዝአ። እዞም ስድራ ካብ ሱዳን ተገዲዶም ምስወጹን በኪታ ምስእም ካብ ሱዳን ብ1885 አውጽእዎ፤ አብ ወደብ ጀናዋ ምስ በጽሑ ንሰበይቲ ዓርኪም ምስእም ዝተሰጉ አውጉስቶ ሚሸሊ ንዝበሃሉ ሂደብ ሃቡዎ። ካብኡ እዞም ስድራ ቤት ናብ ዓዲ ሸኒሰ ዓዲ ጥልያን ዝርከብ ቁሽቶም ወሰደዎ። ንሰለስተ ዓመት ምስእም እና ተቐመጠት ንኣሊስ ትብሃል ጻሎም ተዕቢ ነበረት። በኪታ አንደገና ንቁሩብ ጊዜ ምስእም ንሱዳን ተመልሰት። ብ1888 እዞም ስድረኣ ንበኪታን ጻሎምን አብ ናይ ሓደ ኮኖሲያን ዝበሃል ማኅበር ደናግል ብሓላፍነት ገደፋውን። ካብኡ ንሱዳን ተመለሶም ሓደ ሱኣኪን ዝበሃል ዓቢ ሆተል ከፈቱ። ድሕሪ ቐርብ ጊዜ ንበኪታን ጻሎምን ንከወስድዎን ተመልሱ። በኪታ ንሱዳን ክወስድዎ ከምዝደለዩ ምስ ሰምዐት አትራራ ንኸይትምለስ ተቐወመት። ንሳቶም ግን ካብተን አሕሊቅ ብሓይሊ ክወስድዎ ፈተኑ። ግን

እተን ሓለፍቲ ማኅበር ንበኪታን ጻሎምን ንከይምለሳ እዚ ዝሰብ መርትዖ አቕረባ፤ “መንግስቲ ጣሊያን ብ1889 ዓ.ም ቤት ፍርዲ፤ ቅድሚያ በኪታ ምውላዳ ባርነት አብ ሃገር ሱዳን ብዕሊ ስለ ዝተረፈ፤ በኪታ ፈጸማ ባሪያ ስለ ዘይነበረት፤ ከምኡ ደማ መንግስቲ ጣሊያን ባርነት ስለ ዘይአምነሉ፤ ንበኪታ አይምልከታን አይ” አለን አትረፈአ፤።

ሕጂ በኪታ ዕድመ አዳም ስለ ዝአኸለት ናይ መጻኢ ሂወታ ናታ ምርጫ አይ አለን ካብ ምኻድ አትረፋአ። ናታ ምርጫ ምስ ተሓተት ደማ “አነ ናተይ ምርጫ ምስ ማኅበር ኮኖሽን” ምትራፍ አይ፤” ኢላ ብታሕጓስ መለሸትለን። ካብኡ ንደሓር ምስ ማሕበር ኮኖሲያንስ ተረፈት።

ሕይወት መብጽዓ አብ ገዳም

ብ 9 መስከረም 1890 ምስ ተጠመቐት፤ ጆሴፊና ማርገሪታ ፎርቱናታ ዚብል ስም ተሰምዖት።

- ንመጀመርታ ጊዜአ ካብ ኢድ ፓትርያርክ ከተማ ሸኒስ ቅዱስ ቁርባን ተቐበለት፤ ተመክሮ ናብ ማሕበር ደናግል ካኖሽያንስ ገበረት፤
- ብ 8 ነሐስ 1896 መብጽዓ ገበረት፤ ብር.ሊ.ጳ. ፕዩስ ዓሰራይ ተባረኸት፤
- ካብ1902 ሰሪዮ (Schio) አብ ዚበሃል ዓዲ ሰሜን ኢጣሊያ አብ ገዳም ማሕበራ ዝተረፈ ሕይወታ አሕለፈት፤

ካብኡ ዝተፈለዩቶ ንሓፂር ጊዜ አብ መንጎ 1935 ክሳብ 1938 ንደቂ ማሕበራ ከተሰናዱ ንአፍሪቃ ክትሠርሕ ዝኸደቶ ጥራይ ነበረ። በኪታ 45 ዓመት አብ ስኪዮ፤ ከም ተቐባሊት ኣጋይሽ አናኣገልገለት። ንተቐመጥቲ ናይቲ ቦታ ብትሕትናአን ፍሽኽታአን አብነት ከኑቶም። ቦቲ ሕዝቢ ብዘይ መጠን ፍትውትን ክብርትን ነበረት። “ሶር ሞራታ ፤ ጸላም እኅት” ኢሎም ይጽውዑ ነበሩ። አብ መጨረሻታ ጊዜ ብዘይ መጠን ሓሚማ ብዓረቢያ ትኸይድ ነበረት። ምስ ብርቱዕ ቃንዛ ከላ ፤ ከመይ አሎኸ? ኢሉ ንዝሓተታ ሰብ ብፍሸኽታ “ናይ ፈጣሪ ድሊት” ኢላ ትምልሽሎም ነበረት። አሰዲባ “ፍቅሪ ጎይታ ዝሓየለ አይ ካብ ወርደትን ስቓይንሲ ኩሉ ጊዜ ኣ ጎይታይ ፍቓድካ ይኹን” አናበለት ጸሎታ ተቐርብ ነበረት። አብ መወዳእታ፤ ሰዓታት ናይ ሕይወታ፤ እእምሮታ ተመልሰ ተዘክሮታት ጊዜ ባርነታ መጻ እዋ ሰኸየት “እቲ ሰንሰለት ጸቢቡ በጃኻ ቁሩብ አግፍሓለይ” ትብል። አብ መጨረሻታ እንደገና ሎሚ ቀዳም እዩ። ከመይ አሎኸ? ኢሎም ምስ ሓተትዎ “ እው። አዝዩ ተሓጉሶ አለኹ። አደና ማርያም፤ አደና ማርያም” ኢላ መለሸት። እዚአን ናይ መጨረሻታ ቃላታ ነበራ።

ሰዓት 8፣10 ድሕሪ ቀትሪ ዕለት 8 ጥቅምቲ 1943 ዓረፈት። ንሰለስተ መዓልቲ ራሳኣ ብሕዝቢ ተብጽሐ፤ ቅድስቲ በኪታ ድሕሪ ሞታ ብዙሕ ተአምራታት አርእያ ድሕሪ ነዊሕ መጽናዕቲ ብ 2000 ዓ.ም ንመጀመሪያ ጊዜ ሱዳናዊት ቅድስቲ ኮነት። ነቶም ሂወቶም ዝሰኣኑ አሕዋትና ከም ናይ ቅድስቲ በኪታ ይግበረሎም፤ ነቶም አብ ስቓይ ዝርከቡ ዘለዉ አዋጻኣን ፍትሕን ክረኽቡ ንጸልዩሎም። ካብ አፍሪቃውያን ብዙሓት ቅዱሳት ይህልወና ይኹኑ። ግን ብዛዕባኦም ዝመራመሩ ስለ ዘይተረኹ ብዙሓት አፍሪቃውያን አይንገረሎምን። ከም ንአብነት አባ ፍሥሓ ገብረአምላኽ (ኤርትራዊ ወዲ ማኅበር ስታውያን አብ ዓዲ ጣሊያን ብሕማም ብ 8 ሰኔ 1934 ዝዓረፉ)፤ ቤተክርስቲያን ብዙሕ መጽናዕቲ ትገብር ኣላ። ሕዝቢ አብ (ካሳማሪ) አናኸዱ ይጽልዩ ክሳብ ካብ ሃገር ጀርመን ፤ ዓዲ ጣሊያን ፤ኣብ ዓመት ሓደ ጊዜ እናከዱ ጸሎቶም ዩዕርጉ። ቅድስናኦም ክቕበሉ ኩላትና አብ ጸሎትና ንክክሮም ።

አብ ዝመጽእ ጽሑፊይ ታሪኽ አባ ፍሥሓ ገብረአምላኽ አሰፍሕ አቢላ ክጽሕፍ ክፍትን አይ። ናይ ቅድስቲ በኪታ ሕጽር ዝበለ ታሪኽ ሕይወታ አብ ካሳት ወይ ዲቪዲ በዚ አርእስቲ ክትርእዩዎ ይከኣል።

(Two Suitcases : The Story of St .Josephina Bakhiota).

ቀንዲ ፍጻሜታት ቀሩምስናና (ግንቦት—ነሐስ 2011)

• አብ ዝሓለፈ ወርሒ ግንቦት- ሰኔ 2011 ቅዱስ ቀሩባን ንመጀመርታ ጊዜኡም ንዝተቐበሉን ሚሮን ንዝተቐበሉን ቆልዑትን ፍሉይ ቅዳሴ ተገይሩሎም ነይሩ። አብቲ እዋንቲ ድማ ብፍላይ ነቶም ቆልዑት ብመንፈሳዊ ትምህርቲ ከዳልዉ ዝተውፈዩን፣ ኩሉ ጊዜ ሰንበት ካብ 1ይ ክሳብ 6ይ ክፍሊ ንዝርከቡ ቆልዑት ትምህርቲ ሃይማኖት ንዝመሃሩ መንእሴታትን አባላት ቀሩምስናን፣ ናይ ምስክርነት ሰርቲፊኬት ተዋሂቡ።

አብቲ አጋጣሚ ሰርቲፊኬት ዝተቐበሉ ድማ፣ ወ/ሮ ኤልሳ አሰፋሃ፤ ወ/ሮ ገነት ዮሐንስ መንእሳዎታት አጎዋት ናድያን ኖኤልን ተሰፋጊዮርጊስ ወ/ሮ መዓዛ ገብረ፣ ወ/ት ጋላ ሳሊና ገብረ ወ/ሮ ዮርዳኖስ ባህታ መንእሴታት አጎዋት ናቲን ዳንኤልን ኢዮባ ናቲ አልአዛርን ሳሙኤል አብርሃምን ኢዮም።

ብግንቦት 29 ዓመት ዓመት ዝኸበር በዓል ማርያም ደዓሪት ብድምቀት ኸቢሩ ውዲሉ። እዚ ብፍሉይ ቅዳሴ ጀሚሩ ብባህላዊ ምዝንጋቦ ዝተዛዘመ በዓልዚ ከም ወትሩ ተሳትፎ ሓያለ ሕዝቢ ስሑቡን ደሚቑን ውዲሉ።

ብሓምለ 2: አባላት ማሕበር ቅዱስ ያዕቆብ፣ አብ ውሽጢ ቶሮንቶ መዘናግዒ መደብ አካይዶም። አብዚ ብዙኅ አባል ዝተረኸበሉ መደብ፣ ቆልዑት መምስ መዛንኢም ክጸወቱ፣ ዓበይቲ ደቆም ብዝያዳ ዝቀራረቡሉን፣ ዝዘናግዑሉን መደባት ክላዘቡን ብሓባር ከዕልሉን ክትርእ ከለኻ፣ ከምዚ ዓይነት መደባት አብ ዓመት ሓንሳብ ጥራይ ዘይኮነስ ዛያዳ ዝግበረሉ መንገዲ እንተዝህሉ የብለካ።

ብ 16 ሓምለ: አባላት ቤተክርስቲያንና ዝዘናግዑሉ ዓመታዊ መዓልቲ ዕረፍቲ አብ ቀላይ ሲምኮ ተኻዪዱ። ተሳተፍቲ፣ ካብ ቶሮንቶ ብአውቶቡስ ነቐሎም፣ አብ መንገደም ድማ መንፈሳዊ መዛሙርን ትምህርታዊ መዘናግዒታትን እንዳሰምዑ ናይ አስታት 2 ሰዓት መንገዲ ርሕቀት ናብ ዘለዎ ቀላይ ሲምኮ ካባቢ ፍርቂ መዓልቲ በጽሑ። አብቲ ቦታ ብናይ ብሕቲ መካይን ምስ እተጓዕዙ ምእመናን ተራኺቦም ድማ ብአባ ቪቶርዮ መሪሕነት ጸሎት ተገይሩ ምሳሕ ተቐረበ።

ድሕሪኡ፣ ምእመናን ዝተፈላለዩ ምንቅስቃሳት ክገብሩ ይርእዩ ነበሩ። ገለ ደቆምን ነብሶምን ናብ ዝሕምብሱሉ ቀላይ የምርሑ፣ ገለአቶም ድማ ኩዕሶ መርበብ (ቮሊቮል) ይጸወቱ፣ አዴታት ድማ ቡን የፍልሓ። አቦታት ስጋ ይጠብሱ። ናይ ኩሉ ሰብ ቀልቢ ዝሰሓበ ግን አብ መንጎ አንስትን ሰብኡትን፣ አወዳትን አዋልድን፣ ዝተገብረ ናይ ምጉታት ገመድ ውድድርን ናይ ጉያ ውድድርን ነበረ። ብዘይካዚ ድማ ናይ ክሻ ጉያ አብ መንጎ ቆልዑት ተኻይዱ። በዚ ነቲ ዝነበረ ሓያል ሙቐት ብዙሕ ከየስተብሃልናሉ፣ ከም አመጸኦና፣ ብመዛሙርን ዋዛታትን ተሰኒኖ አማሲና ናብ ቶሮንቶ ተመለሰና። ንዓመታ ብዝበለጸ ክንተአኻኸብን ክንሓብርን ድማ እግዚአብሔር የብቅዓና።

ብ31 ሓምለ ናይ ቅዱስ አቦና ያዕቆብ ዓመታዊ በዓል ተዘኪሩ ውዲሉ። እዚ ንምሉእት አባላት ስርዓተ ግዕዝ ቤተክርስቲያን ኪዳነምሕረት ቶሮንቶ ዘአንገደ በዓል፣ ብመንፈሳዊነትን ብናይ ቅዱስ አቦና ተዘክሮን ደሚቑ ወዓለ። ድሕሪ ቅዳሴ ድማ ከምዝተለምደ ጸበል ቀሪቡ

ምእመናን ብባህላዊ መግብታትን፣ መስተን ፣ ብዋዛን ቁምነገርን ተሰንዮም ክዘናግዑ ድሕሪ ምውዓል አማሲያኡ እቲ በዓል ተዛዘመ።
ብኑሐስ 22 ድማ በዓል ፍልሰታ ማርያም ከቢሩ ውዲሉ። እቲ በዓል ሽሕጻ ሰኑይ፣ አብ ናይ ስራሕ መዓልቲ ይውዓል እምበር፣ ትጽቢት ካብ ዝተገረሉ ህዝቢ ንላዕሊ አብ ቅዳሴ ተሳቲፉ።

ብግንቦት 2011 ናይ መጀመርያ ቅዱስ ቁርባን ዝተቐበሉ ህጻናት ምስ መማህራኖም

ብግንቦት-ሰኔ 2011 ሜሮን ዝተቐብኡ መንእሳዎች
Confirmation Class 2011

ንዘልዓለምዮ ምሕረትካ

(ብጹጥሮስ ተኸሉ)

ኣብ ጽላሉ ኣኪቡና
ብመንፈሱ ከቢቡና
ደቂ ኣምላኽ ሓደ ሰድራ
ይግበረልና ብሩኽ ሰፍራ።

ክበር ተመስገን ኣምላኽና
ንሰኻኻ ዘለኻና
ንዘልዓለምዮ ምሕረትካ
ባርኽና ብመንፈስካ።

ኣጋይሽ ኢና ኣብዛ ዓለም
ሓብረና ባዕልኻ
ንዓኻ ኢና ንኣምን
መድሓኒና ንሰኻ ኢኻ።

ከይንታለል በዛ ስጋ፣ ምርሓና ኢኻ ብኣጋ
አ! ኣምላኽና ንሰዮና፣ ካብዛ ዓለም ኣድሕነና።

ክበር ተመስገን ኣምላኽና፣ ንሰኻ ኢኻ ዋናና
ናይ ህይወት መንገዲ ሓባሪ፣ ጎይታ ሰላም ኣቦ
ፍቕሪ።

ንዘልዓለምዮ ምሕረቱ፣ ልኢኽልና በረኽቱ

ሃሌሉያ ክብሪ ንስምካ፣

ንዘልዓለምዮ ምሕረትካ።

ገለ ካብቲ ኣብ በዓል ማርያም ደዓሪት ዝተወሰደ

አገዳሲ ምልክታ

ኣብ ብርሃን ቶሮንቶ ዝወጹ ጽሑፋት፣ ናይ
ደረሰቶም ብሕታዊ ርእይቶ ድኣ እምበር ናይ
መጽሕፍት ብርሃን ቶሮንቶ መርገጺ
ከምዘይውክሉ ኣቐዲምና ንሕብር።

ኣዳለውቲ ብርሃን ቶሮንቶ

ስኢላዊ ዜና መዘናግዒ መደብ ቊምስና PICNIC AT LAKE SIMCOE

ተወሳኝ ስኢልታት አብ ቊምስናና ዝተኻየድ ንጥፊታት አብ ናይ ቤተክርስቲያንና ናይ ኢንተርኔት ገጽ (website) ክርእ ይከኣል

More pictures on our Chaplaincy's activities can be viewed on our website.

www.Kidanemhret.com

Our Youth at St. Francis !!!

(By: Nati Berhane)

Work, fun and food! Early August Kidanemheret's Youth Group volunteered at St. Francis Table feeding the homeless. Of all the times we had been to the Table, this last outing was probably the biggest turnout in members than ever before! This was due to the fact that many new young members have recently joined the group. This was an entirely new and enriching experience for them! They were definitely out of their normal area of comfort and although they were a bit nervous at first, the fast-pace energy of the kitchen made them forget about any anxieties they had and they began to enjoy themselves.

As for the more senior members of the group, this being the Youth Group's fourth time giving their services to the kitchen, the constant hustle and bustle within the restaurant was nothing new to them. The youth got to experience serving and working hard, but as well got to enjoy themselves. At the beginning of the day, most were tired and few were shy, but as the day progressed and mouths needed to be fed, the group became livelier and got what needed to be done.

At the end of it all, members felt the goodness of serving others, especially those in need, and also the rewards such kindness brings.

In appreciation of our services and to welcome the new youth into the group, Father John and Abba Vittorio held a BBQ for the Group the following Saturday. Mass was held first at St. Francis and the BBQ followed after. With Father John managing the grill, the group got to relax and enjoy each other's company. We ate, laughed and even played a few games. By the end of the night, Abba Vittorio had to kindly kick us out because we wouldn't leave!

To those interested:

The Youth group from our Church will be serving at St. Francis table on **Sunday October 30**, and **December 25 2011**. All interested can contact Fr. Vittorio Boria.

Welcome Students to New Academic Year 2011/2012
(Bahlibi Tekle)

“The roots of true achievement lie in the will to become the best you can be.” – Harold Taylor

As we start this academic year, we should promise ourselves that we will use all of the energy we accumulated during the summer time wisely and appropriately. Every year we have challenges and cannot defeat these challenges if we do not start the new academic year with determination and a tangible plan. Your work, commitment, achievements, and expressions are the concrete examples towards developing the essential skills such as: discipline, co-operation, creativity, and self-esteem.

Many of our children will be in grade 9 this year. I wish them a successful year and would like to give them the following advice at the beginning of the year.

Whether it is easy or difficult, try every homework question. Tests and quizzes are based on homework. Make a realistic goal for your final marks. It all depends on your attitude and for sure you will achieve them. Always look at the higher marks the other students are achieving. Don't compare yourself always with low achieving students.

Don't fall behind. This will be an excuse for you not to work hard continuously.

Always be positive. For example, don't say “I hate math,” if not, math will hate you.

When choosing your subjects, don't focus on easier subjects, take the challenge.

If you don't understand, don't be shy – ask your teacher for help. Most teachers are so willing to help when students ask them for extra help.

Math Magic - watch the math beauty below:

$$\begin{aligned}
 11 \times 11 &= 121 \\
 111 \times 111 &= 12321 \\
 1111 \times 1111 &= 1234321 \\
 11111 \times 11111 &= 123454321 \\
 111111 \times 111111 &= 12345654321 \\
 1111111 \times 1111111 &= 1234567654321 \\
 11111111 \times 11111111 &= 123456787654321 \\
 111111111 \times 111111111 &= 12345678987654321
 \end{aligned}$$

Tigrigna School 2011/2012

Tigrigna classes for all elementary and secondary students will start on Saturday, September 17, 2011 at St. Mary of the Angels from 3:00pm to 5:30pm. Students who are not registered should register the same day.

For elementary students, registration fee of \$10 and OHIP number is needed during registration.

For secondary school students, we still give grade 10 and grade 11 credits recognized by the Ministry of Education. Students in grade 9 or above can take the grade 10 Tigrigna academic credit. Only those students who took the first credit (grade 10 Tigrigna) can register for the grade 11 credit. For the credit courses, students will take the registration form on Sept 17 and have it signed by their guidance counsellor in their day school.

Registration fee collected by the school board is \$20.

If you have any questions please feel free to ask Bahlibi Tekle for any details.

ጽምዲ ቃላት አለልዮም

(ካብ በኹረ ቀለታ)

መምርሒ፣

“ካብዘም ኣብ ትሕቲ ተጠቓሶም ዘለዉ ቃላት፣ ከክልተ ቃላት ብምክባብ መሪጽካ፣ ብማርያም ጀሚርካ ብትንሣኤ ከም ትውድእ ግበር።” እቲ ክቢ ከም ሰንሰለት እንዳተራኸበ ክቕጽል ይግባእ። ናይ መጀመርያ ኣብነት ተሰሪሑ ኣሎ።

ማርያም	ድዓሪት	ንጉሰ	ሰለሙን	አንበሳ	ቃል	ኪዳን	ጥምቀት
ፋጢማ	መጽሓፍ	ልደት	ሳራ	አብርሃም	መግቢ	ዓርኪ	በለስ
መጽሓፍ	ቅዱስ	ፍቅሪ	አደ	ነቢ	መሓመድ	ተምሪ	ፈረስ
መልአክ	የሱስ	ክርስቶስ	ለዋህ	መሬት	አዳም	ሂዋን	በጊዕ
መንፈስ	ቅዱስ	ቤት	ዳዊት	መዝሙር	ገዳም	ሕያዋይ	ጓሳ
መስከረም	ሓሙስ	ክርስትያን	አምላክ	ጳውሎስ	ገመል	ወሓዚ	ሰላም
ጥሪ	ጽግቦ	ስደት	ሓያል	ሓዋርያ	ትእዛዛት	ሆሳእና	ወሰናይ
ልጓም	ዓርቢ	ስግደት	ሓርማዝ	ክልተ	ዓሰርተ	ሰቲ	ገፋፍ
ጾም	ስቕለት	ቀዳም	ነዊሕ	ቁመት	ዓመት	ጸራባይ	ዓሳ
አርብ ዓ	ሓመድ	ጸሎት	ነብሪ	ምህረት	ሓዲስ	ዕንጻይቲ	ሓሞት
መንገዲ	ጸዕዳ	ማይ	ድጋመት	ኪዳነ	ገዛ	በዓለ	ትንሳኤ
ጸጸ	ዓሳ	ቀለብ	ዓመት	መምህር	ዕዮ	ሓደ	ልቢ

ትምህርቲ ቋንቋ ትግርኛ

2011/2012

ትምህርቲ ቋንቋ ትግርኛ ሓዲሽ ዓመተ ትምህርቲ 2011/2012 ንመስከረም 17, 2011 ካብ ሰዓት 3፣00 ካሳብ 5፣30 ኣብቲ ልሙድ ቦታ ክቕጽል ኢዮ።

ኣብ ቀዳማይ ደረጃ ክፍልታት ዘይተመዘገቡ ቆልዑት፣ ኣብዚ ዝተጠቐሰ መዓልቲ ክምዘገቡ ይኸእሉ ኢዮም። ንምዘገቡ ዘድሊ ቅጥዕታት ንምምላእ ድማ ተመሃሮ ናይ መንግስቲ ናይ ሕክምና ካርድን ናይ መመዘገቢ \$10.00 የድልዮም።

ናይ ካልኣይ ደረጃ ተመሃሮ ዝምላእ ቅጥዒ ኣማሊኦም ንናይ ቀትሪ መምህሮም ከፈርሙን መመዘገቢ \$ 20.00 ሒዞም ክመጹን የድሊ።

ንተወሳኺ ሓበሬታ ንመምህር ባህልቢ ተኸለ ምውካስ ይክእል።

ሰናይ ዘመነ ትምህርቲ

ምርቻ ንሓዲስ ዓመት

(ካብ መጽሐፈ ስንክሳር (ብኮከበ ጽባሕ ቤተማኅተም ዘማኅበረ ሐዋርያት ፍሬ ሃይማኖት፥ ኢሥመራ፥ ፲፱፻፺፩) ዝተወሰደ።)

ወርሒ መስከረም ርእሲ ዓውደ-ዓመታት ግብጽን ኢትዮጵያን ኑብያን ስለዝኾነ ብሩክ ኢዩ። ብርሃን መዓልትን ጸልማት ለይትን 12 ሰዓታት ማዕረ ይማቐሉ። ካብኡ ሰዓታት ብርሃን መዓልቲ እናጎደሉ ይኸዱ።

፩ በዚ ባሕቲ መስከረም ዓውደ ዓመት ኣብ ግብጽን ኢትዮጵያን ኑብያን ብዓቢይ መንፈሳውነትን ሓጎስን በዓል ክንገብር ይግባእና፥ እዛ መዓልቲ ቅድስትን ብርክትን ኢያ፥ ካብ ኩሉ ሕሱም ተግባር ርሒቕና ጎይታና ዚሕጎሰሉ ሓዲስን ሰናይን ተግባራት ክንገብር ዚግባእና መዓልቲ ኢያ።

፪ ጳውሎስ ከምዝብሎ፥ “ኩሉ ተግባራት ብክርስቶስ ተሓዲሱ ዝኣረገ ዘበለ ኩሉ ሓሊፉ ኢዩ፥ ሓዲስ ተግባር ድማ ጀሚርና ኣሎና፥ ኩሉ ሰናይ ግብረ ዘበለ ካብ እግዚአብሔር ኢዩ። ክርስቶስ ከምኡ ስለዝፈተወልና፥ መልእኽቲ ምሕረትን ዕርቅን ሃበና።

፫ ኢሳያስ እውን መንፈስ ጎይታና ሓዲሩዎ ፥ “መንፈስ እግዚአብሔር ኣብ ልዕሊይ ዓሲሉ ኣሎ፥ ንድኻታት ከበሰሮም፥ ንዝተኣሥሩ ናጽነት ክእውጅሎም፥ ንዕውራን ንኪርእዩ ንግፉዓት ድማ ከናግፎም ለኣኸኒ፥ ጎርይቲ ዓመት ምሕረት እግዚአብሔር ክሰብኽ ለኣኸኒ” ይብል።

፬ ዳዊት እውን፥ “ኣኸሊል ዓመት ምሕረትካ ትባርኸ፥ ጥሪት በረኻ ካብ ካብ በረኽትካ ይጸግቡ” ይብል። ክብሪን እግዚአብሔር ይኹን! ርኅራሔኡን ምሕረቱን ንዘለዓለም ዓለም ኣብ ልዕሊና ይውረድ። ኣሜን

፭ በዚ መዓልቲ እዚ ኢዮብ ጻድቕ ኣብ ማይ ሩባ ተሓጸበ እሞ፥ ካብ ኩሉ ሕማሙ ሓወየ። በዚ ምክንያት ሰብ ብማይ ሓዲስ ዓመት ምሕጻብ ለመዱ ብኣኡ ድማ ተባረኹ። በረከቱ ምሳና ይኹን ንዘለዓለም ዓለም።

(...ካብ ገጽ 4 ዝቐጸለ) ናይ መጽሓፍ ቅዱስ ...

እምበኣር ራእይ ዮሐንስ ካብቲ ሸዑ ዝተጻሕፉ መጽሓፍቲ ስለዝኾነ፥ ምእንቲ ክንርድኦ ሓድሓደ ካብቲ ምሥጢራዊ ክፍልታት ንጥቀስ፤

- ራእይ 18፣2 “እታ ዓባይ ባቢሎን ወዲቻ...” ግዝአት ሮማ ኣብ ውድቀት በጺሑ ማለት ኢዩ።
 - ራእይ 13፣1 “ሸውዓተ ኣራእስ ዘለዎ እንሰሳ...” ሸውዓተ ጨካናት ሮማውያን ገዛእቲ ማለት ኢዩ። ንጉሥ ቲቶ ፍላቭዩስ ዶሚቲያኖስ (51-96 ዓ.ም.) ሓደ ካብኣቶም ነበረ።
 - ምሥጢራዊ ቁጽሪ “ 666” እውን ትርጉሙ “እቲ ካብ ኩሉ ዝኸፍኦ” ማለት ኢዩ።
- እዚ ከም ኣብነት ኢዩ ቀሪቡ ዘሎ ምበር ኣብ ራእይ ዮሐንስን ኣብ ካልእ ክፍልታት ቅዱስ መጽሓፍን ዘሎ ምሥጢራዊ ጽሑፋትሲ ብዙሕ ኢዩ። ስለዚ ነቲ ዘይርድኣና ዘበለ፤ ቃል ንቃሉ ቅድሚ ምውሳዱ እነካይዶ መጽናዕቲ ኪህልወና ኢዩ። ነቲ ዝርደኣና ንጠቀመሉ ነቲ ዘይርደኣና ከኣ ዝፈልጡ ምሁራት ንሕተተሉ።

መደምደምታ

እዚ ዝሰጠኩም ጥቕስታት ኩሉ ነገር ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ከምዘይተጻሕፈ የረድኣና። ድሕሪ ሐዋርያት ዝሰዓቡ ኣበው ከኣ ነቲ ካብኣቶም ዝሰምዑ ነገራትን ዝረኽቡዎ ምስክራትን ሓሓሊፎም ብዝርዝር ጽሑፎምልና ሓሊፎም።

- “...ኢየሱስ ድማ ኣብዚ መጽሓፍዚ ዘይተጻሕፈ ካልእ ብዙሕ ተኣምራት ኣብ ቅድሚ ደቀ መዛሙርቲ ገበረ።” ዮሐ 20:30
- “...ኢየሱስ ዝገበሮ ግብረ ድማ ብዙሕ ካልእ ኣሎ...” ዮሐ 21:25።

“...ብወረቐትን ብቐለምን ደኣ ክገብሮ ኣይደለኹን እምበር ናባኻትኩም ዝጽሕፎ ብዙሕ ነገር ነይሩኒ። ግናኽ ሓጎስና ምሉእ ምእንቲ ኪኸውን ናባኻትኩም ክመጽእ እሞ ኣፍ ንኣፍ ክዛረበኩም ተስፋ እገብር ኣሎኹ።...” 2ይ ዮሐ 12

እምበኣር ብምስትውዓል እንዳኣንብብና፤ ነቲ ተሓቢኡ ዘሎ ወርቃዊ ምስጢር ኩዲትና እናኣውጻእና ክንጥቀመሉ ከሎና፤ መጽሓፍ ቅዱስ ኣብ ሕይወትና መምህርን፤ መዓድን፤ መጻናንዕን ክኾነና ይኸእል።

ንኣንብብቲ ብርሃን ቶሮንቶ !!!

ናይ ትካል ወይ ማሕበር መፋለጢ ምልክታ፤ ናይ ብሕቲ ማለት፤ መርዓ፤ ልደት፤ ቅዱስ ቁርባን፤ ሚሮን፤ ወይ ካልእ ምልክታን መወከስን ኣብ “ብርሃን ቶሮንቶ” ብርትዓዊ ዋጋ ክነውጽእ ከምእንኸእል እንዳሓበርና፤ ናይ ቤተክርስቲያንኩም መጽሔት ክትሕግዙ ንጽውዕ።

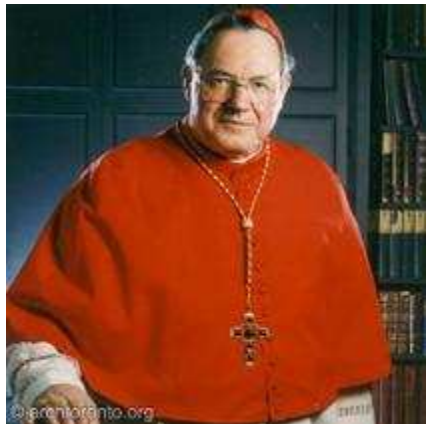
ብመንገዲ ኢመይል፤ birhantoronto@gmail.com

ወይ ብስልኪ 647 889 5609 or 416-653-2847
ሓበሬታ ክትረኽቡ ከምእትኸእሉ ድማ ንሕብር።

ናይ ሓዘን ምልክታታት ግን ብነጻ ንቕበል።

Cardinal Ambrozic Rests in the Lord

As archbishop of Toronto for 16 years, Cardinal Aloysius Ambrozic oversaw the transformation of Canada's largest diocese into a multi-cultural, multi-racial home to 1.6 million Catholics.

But while acknowledging the challenges implicit in change, Cardinal Ambrozic once said **his main challenge was simply to be true to the Catholic Church.**

That is how the cardinal is being remembered today, as a man unwavering in his beliefs and unflinchingly true to the Church he served with faith, grace and distinction through 56 years of priesthood.

After a lengthy illness, Cardinal Ambrozic died peacefully at Providence Healthcare Toronto on Aug. 26 shortly after receiving the sacramental anointing from Archbishop Thomas Collins, the cardinal's successor as archbishop. The cardinal was 81.

Cardinal Ambrozic served as archbishop of Toronto from March 1990 until December 2006.

During Cardinal Ambrozic's time, the face of the Church in Toronto changed dramatically. Fuelled by a flood of immigrants from countries around the world, it grew from a Catholic population of 1.1 million in 1986, when he was coadjutor archbishop, to more than 1.8 million today. To respond to the rising demand for spiritual nourishment and religious services, he oversaw the construction of 25 new churches, most in the rapidly expanding suburbs around the city.

Ambrozic oversaw the transformation of Canada's largest diocese into a multicultural, multi-racial home to 1.6 million Catholics. He authorized and blessed the Eritrean/Ethiopian chaplaincy in his Archdiocese.

(. . ካብ ገጽ 2 ዝቀጸለ) መልእኽቲ ጳውሎስ ናብ ቲቶ

(2) ዕድል ድኅነት ብናጸ (ጸጋ) ንኹሉ ዚወሃብ ኢዩ፤ ድኅነት ከኣ ብሞት ጎ. ኢየሱስ ክርስቶስ ኢዩ ተረኺቡ። “ጸጋ ድኅነት ኣምላኽ ንኹሉ ሰብ ተገቢጹ ኢዩ። .. ገሱ ካብ ኃጢአት ሓራ ምእንቲ ኬውጽእን፤ ንሠናይ ዚብህጉን ንዕዑ ኪኹኑዎን ሕዝብን ምእንት ኬንጽሕን ገዛኡ ርእሱ ብጃና ኣገለፊ።”

(3) ኣብ ምዕራፍ 3 ዘሎ ጥቕሲ 4 - 7 ትርጉም ጥምቀት ኣነጺሩ ስለዝገልጸልና ኣብ በዓል ጥምቀትን ኣብ ጥምቀት ሕጻናትን ይንበብ። “ሓጢአተይናታት ኣንክሎና፤ ናይ መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ሕያውነትን ፍቕሪ ተገልጸ . . . ብምሕራቱን በናይ ጥምቀት ምሕጸብን ብሓዲስ ልደትን ብመንፈስ ቅዱስ ኣሓዲሱን ብፍቶቱ ኣድኃኑና እምበር ሳላቲ ዝገበርናዮ ተግባር ጽድቁ ኣይኮነን። ብጸጋኡ ጸዲቕና፤ ብተስፋ ወረሰቲ ዘለዓለማዊት ሕይወት ምእንቲ ክንከውን፤ ብመድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ገይሩ ንመንፈስ ቅዱስ ኣብ ልዕለና ኣብዚኹ ኣፍሰሶ።”

ካብዛ መልእኽቲ እዚኣ እንታይ ንመሃር?

(1) ንሕና እውን ሕሩታት ኣገልገልቲ ኣምላኽን ሓዋርያትን (ልኡኻት) ጎ. ኢየሱስ ክርስቶስ ስለዝኾና፤ ናብ ቅድስና ንዜብጽሕ ሓቂ ክንሰብኽን ክንመሓላልፍን ጽውዓት ምኽኛ ክንጸምን ኣሎና። ቤትና፤ ሥራሕና፤ ኣዕሩኽትና ግራት ስብከትና ኢዮም።

(2) እቲ ንመሓላልፎ መልእኽቲ፤ ካብ ብቃላትና ዝበለጸ ብጠባይናን ብኣብነትናን ኢዩ ተቐባልነት ዚረክብ እሞ እስከ ምስቲ ጳውሎስ ዝገልጸ ጠባያት ነናጸጽ።

(3) ብጸጋ ጥምቀት እንረኽቦ መዓርግ ንተዓዘብ፤ “ንጹሓት፤ ሓደስቲ ፍጡራት፤ ብጸጋኡ ዝጸደቕና፤ መንፈስ ቅዱስ ኣባና ዝሓደረ፤ ብተስፋ ወረሰቲ ዘለዓለማዊት ሕይወት።”

ብዛዕባ ኣብ መጽሔት
 “ብርሃን ቶሮንቶ”
 ዝቐርቡ ጽሑፋት ዘለኩም
 ርእይቶ፣ ሕቶ ወይ እውን
 ጽሑፋት ክትልእኩ ምስ
 እትደልዩ ብኣካል ወይ
 ብኢመይል ከተቐርቡ
 ትኽእሉ።
 ቴሌፎን 647 889 5609
 ወይ 416-653-2847
 E-mail: birhantoronto@gmail.com

W O R D S E A R C H

“The Holy Spirit”

(By: Salem Aaron)

This word search is focused on the Holy Spirit, including **The Nine Fruits of The Spirit** (Love, Joy, Peace, Kindness, Goodness, Faithfulness, Gentleness, Self-Control, Patience) and **The Seven Gifts of The Spirit** (Wisdom, Understanding, Counsel, Fortitude, Piety, Knowledge, Fear Of the Lord).

Try to find as many words as you can.

Good Luck!

Spirit
Wisdom
Understanding
Counsel
Fortitude
Piety
Knowledge
Fear Of The Lord
Christian
Grace
Tongues
Disciples
Prayer
Trinity
Dove
Baptism
Church
Mass
Bible
Love
Joy
Peace
Kindness
Goodness
Faithfulness
Gentleness
Self-Control
Patience
Nine
Fruits
Gifts

G T E N F T R L B M G L G O S E
R R S S A O O O O E N O O V T N
N K A C T N G R N G F N A V C F
C I N C H G Y T I N I R T N E E
G N N L E U L N G I E S U A D L
U D A E R E R O I D C V R I U T
T N P M N S O C M N S O E T T U
W E A E L D C - H A F T A S I S
I S S E N L U F H T I A F I T N
S S M E I G I L H S Y O J R R E
D I S C I P L E S R R T K H O J
O S I F G E L S T E G E E C F E
M E T K N O W L E D G E Y I C S
C S P I R I T E C N E I T A P U
N C A D L A U C O U N S E L R S
B I B L E V O D I I S P S E T P

Chaplaincy Planner SEPTEMBER 2011 — JANUARY 2012

Unless differently indicated all days are on Sundays

September

- (6 Tue) School year starts
 (6-11) Pagwmien days of Purification and Penance starts
 (8 Thu) Archangel Raphael, guide of the Youth and Medicine for the elderly
 (12 Tue) St. John the Baptist — Geez New Year Day (Mass 6.30 pm)
 (17 Sat) Tigrinya classes start
 (14-23 Wed - Fri) Novena and Fest of P. Pio
 (18) General Assembly - Children Liturgy of the Word – Youth Group 2
 Programs start
 (25) Youth Group 1 Programs start
 (28 Wed) Exaltation of the Cross (Mass 6:30 pm)

October

- (2 Sunday) Respect Life Sunday - Youth Group 2 - MASS IN ENGLISH
 (4 Tue) St. Francis Day
 (9) Vocation Awareness Sunday - Youth Group 1
 (10 Mon) Thanksgiving
 (16) Pilgrimage to O. L. of Fatima Shrine, Buffalo, NY - Youth Group 2
 (23) Mission Sunday, Second Collection - Youth Group 1
 (30) Volunteering at St. Francis Table - Youth Group 2

November

- (1-2 Tue - Wed) All Saints and All Souls Day
 (6) Youth Group 2 - MASS IN ENGLISH
 (13) Youth Group 1
 (19 Sat) Qwsqwam — Workshop on Refugees
 (20) Youth Group 2
 (27) Youth Group 1
 (30 Wed) O. L. of Zion (6.30 pm Mass)

December

- (4) Youth Group 2 - MASS IN ENGLISH
 (11) Christmas Retreat — Youth Group 1
 (17 Sat) Tigrinya Classes Recess for Christmas
 (18) Youth Group 2
 (25) Latin Christmas — Volunteering at St. Francis Table

January

- (1) New Year Day - MASS IN ENGLISH
 (6 Fri 6.30 pm) Ledet Celebrations
 (8) Tombola ! ! !
 (9 Mon) Bethlehem Innocent children (6.00 pm Blessing of the Infants)
 (14 Sat) Tigrinya classes resume
 (15) Nazret Sunday — Family Day
 (20 Fri) Baptism of the Lord (6.30 pm Mass)
 (21-22 Sat - Sun) Theology of the Body (Course for Choir group and other youth)
 (22) Temket Sunday — Renewal of the Baptismal vows

NB — 1st Sunday of the month Mass in English - 4th Sunday of the month memorial Mass
 1st and 3rd Sunday of the month Youth Group 2 meetings, 2nd and 3rd Sundays Youth 1 meetings.
 Baptisms on the third Saturdays of the month before noon. Other Sacraments by appointment

መደባት ቤተክርስቲያና ካብ መስከረም 2011 ክሳብ የካቲት 2012

- ካልእ እንተዘይተመልኪቱ ተመዝጊቡ ዘሎ ዕለት ሰንበት ማለት ኢዩ

መስከረም

- (6 ሰሉስ) ሓዲስ ዓመት ትምህርቲ ይጅምር
- (6-11) ሰሙን ጳጉሜን - ናይ ምንጻሕን ንስሓን ሰሙን
- (8 ሓሙስ) ቅ. ፍፋኤል ሊ.መሳእክት - መሰነይታ መንእሰያትን ፈዋሲ ሸማግሌታትን
- (11) “ዕቋዕ ብደሓን መጻእኩም!” ንሓደስቲ ኣባላት ቤተክርስቲያን
- (12 ሰኑይ) ቅ. ዮሐንስ - ሓዲስ ዓመት 2004
- (17 ቀዳም) ትምህርቲ ቋንቋ ትግሪኛ ይጅምር
- (18) ፩ይ ኣኼባ መንእሰያት
- (25) ፩ይ ኣኼባ ማእከሎት መንእሰያት
- (28 ሮቡዕ) መስቀል ክቡር

ጥቅምቲ

- (2) Life Chain ሰልፊ፤ ኣኼባ ምስ መንእሰያት (1ይን ሰንበት ወርሒ)
- (4 ሰሉስ) በዓል ቅ. ፍራንቸስኮስ
- (9) ዕለት ጸዋዕታ፤ ኣኼባ ምስ ማእከሎት መንእሰያት (2ይ ሰንበት ወርሒ)
- (10 ሰኑይ) ዕለት ምስጋና
- (16) ንግደት ናብ ደብረ ፋጢማ፤ ኣኼባ ምስ መንእሰያት (3ይ ሰንበት ወርሒ)/*ለንደን ንቅዳሴ*
- (23) ስብከተ ወንጌል፣ ካልኣይ ጊዜ ሞባእ ይዋጸእ፤ ኣኼባ ምስ ማእ. መንእሰያት (4ይ ሰንበት)
- (30) ቅዳሴ ናይ ኣቡነ ያዕቆብ ቅድስና መንእሰያት - ኣገልግሎት መኣዲ ድኻታት (10፣00 ቅ.ቀ. — 2፣30 ድ.ቀ.)

ኅዳር

- (1-2 ሰሉስን ሮቡዕን) ዕለት ከሎሙ ቅዱሳን ወከሎሙ እለ ኣዕረፉ በክርስቶስ
- (6) ኣኼባ ምስ መንእሰያት (1ይ ሰንበት ወርሒ)
- (13) ኣኼባ ምስ መንእሰያት (2ይ ሰንበት ወርሒ)/ *ለንደን ንቅዳሴ*
- (19) ቍስቋም - ዕለት ስደተይናታት - ናይ ልደት ሱባኤ
- (20) ኣኼባ ምስ መንእሰያት (3ይ ሰንበት ወርሒ)
- (27) ኣኼባ ምስ ማእከሎት መንእሰያት (4ይ ሰንበት ወርሒ)
- (30) ማርያም ጸዮን (6.30 ቅዳሴ)

ታኅሣሥ

- (3) Christmas Party (17:00 — 11.00)
- (4) ኣኼባ ምስ መንእሰያት (1ይ ሰንበት ወርሒ)
- (11) ናይ ልደት ሱባኤ፤ ኣኼባ ምስ ማእከሎት መንእሰያት (2ይ ሰንበት ወርሒ)/ *ለንደን ንቅዳሴ*
- (17 ቀዳም) - ንዕረፍቲ ልደት ትምህርቲ ቋንቋ ትግሪኛ የቋርጽ
- (18) ኣኼባ ምስ መንእሰያት (3ይ ሰንበት ወርሒ)
- (25) መንእሰያት ኣብ ምግልጋል መኣዲ ድኻታት

ጥሪ

- 31/12 — 1/01/12 ሓዲስ ዓመት ፍሉይ ትምህርቲ ብዛዕባ መንፈሳውነት ሰውነትና ንመዘምራንን ካልኣት መንእሰያትን
- (6) ዓርቢ 6.30 ድ.ቀ. ናይ ልደት ለይቲ ቅዳሴ
- (7 ቀዳም) ልደት እግዚእነ
- (8) ጸወታ ቶምቦላ
- (9 ሰኑይ) ሓጻናት ቤተልሔም (ፍሉይ ቡራኬ ሕጻናት ትሕቲ 7 ዓመት ዝዕድሙኦም)
- (14 ቀዳም) ትምህርቲ ቋንቋ ትግሪኛ ይጅምር
- (15) ሰንበት ዘናዝሬት - መዓልቲ ቅድስቲ ሥድራ
- (20 ዓርቢ) በዓል ጥምቀት -
- (21-22) ቀዳሰን) Open to the 31/12 — 01/01/12 Project if that day does not fit
- (22) ምሕዳስ መብጽዓ ጥምቀት

መዘከርታ፤

1ይን 3ይን ሰንበት ወርሒ ኣኼባ መንእሰያት ድሕሪ ቅዳሴ። 1ይ ሰንበት ቅዳሴ ብእንግሊዝ
 2ይን 4ይን ሰንበት ወርሒ ኣኼባ ንማእከሎት መንእሰያት።
 ጥምቀት ኣብ 3ይ ቀዳም ወርሒ ኣብ ቅድሚኒ ፋዱስ ዘሎ ሰዓታት። ቅዳሴ ምእንቲ ሙታን ኣብ
 4ይሰንበት ወርሒ.